

BAUŠMEGYEI NAPLÓ

XXIII. évfolyam

Subotica, kedd 1922. június 13.

160. szám

Megjelenik minden reggel, szombat és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8—58, szerkesztőség 5—10

Előfizetési ár: negyedévre 90 — dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Aleksandra-utca 4 szám alatti
Kiadóhivatal: Kralja Aleksandra-utca 1 (Lalbach-palota)

Nemzeti kisebbségek a választáson

(G. L.) A nemzeti kisebbségek — a magyarság éppúgy, mint a német-ség — politikai szervezkedésük programjukba nem vették fel az alkotmányrevízió kérdését és nem foglaltak állást a centralista vagy autonomista állami berendezkedés kérdésében sem, hanem az állam belső berendezkedésének problémáját az államalkotó többség belső ügyének tekintve, lojalitásból a döntést is államalkotó többségnek kívánják átengedni.

Ez az állásfoglalás lényegében a désinteressémet bejelentése, amelynek elhatározásánál nyilván az a megfontolás vezette a nemzeti kisebbségeket, hogy az ő jogi és politikai egyenjogúságuknak az alkotmány holt betűiből a valóságos életbe való átvitele, éppúgy, mint nyelvi aspirációiknak megvalósulása, elvileg független attól, hogy az állam belső berendezkedése központi marad-e, avagy tartományi autonómia fog-e tagozódni; és hogy három és fél esztendő tanulságai szerint a helyi közigazgatási hatóságok sovinszita tulkapásaival szemben a legtöbb esetben csak a központi kormánytól lehetett orvoslást nyerni.

A nemzeti kisebbségeknek ez az állásfoglalása azonban nem megmásíthatatlan örökérvényű dogma.

Ha a nemzeti kisebbségek arra a meggyőződésre jutnak, hogy a centralista alapon álló kormány és parlamenti tényező részéről az ő bajlaltásuk nem talál megértő viszonzásra, hanem ellenkezőleg éppen erről az oldalról zudul feljűk a sérelmeknek egész özöne, amelyek nem állanak ugyan a centralista állásponttal semmiféle okozati összefüggésben, de amelyek jórésze a Vajdaság tartományi autonómia mellett soha be nem következhetik volna, a désinteressémet álláspontjának revíziója és az autonomista irányban való orientálódás elkerülhetetlenné válik.

Ha törvényt válik az agrármiszternek az a javaslata, mely a nemzeti kisebbségek nincstelenit a földreform áldásából kizárja; ha változatlanul keresztülmegy az az állampolgársági törvény benyújtott tervezete, mely nem nyújt intézményes garanciát arra, hogy a kisebbségek sorából azok, akik a békeszerződés erejénél fogva teljes jogú állampolgárokká váltak, passzív választói joguk és a hivatalviselési képességük tekintetében nem esnek időbeli korlátozás alá, a nemzeti kisebbségeknek tudomásul kell venniük, hogy barátaitak nem a mai kormányzótöbbség centralista meggyőződés-

sü reprezentánsai között kell keresniük.

De a tények logikájának erejével fog minden kisebbségi politikus előtt felvetődni az a kérdés is, hogy ha a Vajdaságnak tartományi önkormányzata a belügy, közoktatás és igazságszolgáltatás terén önálló rendelkezési joga — külön tartománygyűlése és ennek felelős tartományi kormánya volna — ahogy azt Protics Sztóján alkotmánytervezetében elgondolta, bekövetkeztetné-e volna az eset, hogy a Vajdaság közigazgatási (kerületi) felosztása minden gazdasági érdek figyelmen kívül hagyásával olyképp hajtassék végre, ahogy az végrehajtott, hogy a Vajdaság tartománygyűlése, melyen a magyar, német és román kisebbség, mégis csak inoponáló számban volna képviselve, megszavazott volna-e olyan törvényt, amely az önkormányzati gyűlések tanácskozó terméiből kizárja azokat, akik az állam nyelvét szabadon és írásban nem bírják, vagy fenyegetné őket az a veszedelem, hogy márcól-holnapra bezárják a középiskolák felső négy magyar (és nyilván német) nyelven tanító párhuzamos osztályait és hogy ezzel a középiskola elvégzését a nem szerb anyanyelvű tanulók számára tegyék lehetetlenné.

Nem tudjuk, hogy a kormányzó koalíció és különösen az intranzigens centralizmus reprezentáló demokrata párt körében tulajdonítanak-e fontosságot annak, hogy a nemzeti kisebbségek parlamenti képviselői a centralisták vagy az autonomisták táborát fogja gyarapítani.

De ha sulyt fektetnek arra, hogy a nemzeti kisebbségek ne gyarapítsák az alkotmányrevíziót, a tartományi önkormányzatot követelő képviselők számát a legközelebbi nemzetgyűlésen gyökeresen változtatni kell a kormányzó koalíciónak a nemzeti kisebbségekkel szemben eddig követett politikáján, gyorsan, még a változások előtt jóvá kell tenni az eddig elkövetett törvényhozó hibákat, mert hiába alakult meg a Bácskában egy német és a Banátban egy magyar községben hatóságigazsztatási és függő helyzetben lévő közhivatalnokokból a demokrata pártszervezet, ezek a Potemkin alakulatok nem változtatnak majd azon, hogy a kormányzó koalíció hibás politikájával reá kényszeríti majd a nemzeti kisebbségeket arra, hogy álláspontjukat revideálva — nem a horvát blokk, de az autonomista irány felé orientálódjanak.

Ezt a jóslatot e sorok írója közölte már, aki másfél évvel ez-

előtt a Nova Európa hasábjain magyar részről először hangoztatta a désinteressémet politikáját, aki a bánsági magyar párt alakuló gyűlésén nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a magyarság nem törekszik

sem politikai, sem nyelvi autonómiaakra és aki legutóbb is a sajtóban adot kifejezést annak a nézetének, hogy a magyar pártnak nincs más várnia a horvát blokk kisebbségi rezolúciójától.

A zagrebi véres tüntetés

A rendőrök és a blokkisták harca — Sortüz a tüntetőkre — Összerombolták a Korzó-kávéházat Radics szerepe — A blokkisták talzottaknak mondják a híreket

A zagrebi eseményekről ellentétes híradások érkeznek. Egyelőre csak annyit lehet megállapítani, hogy az addigi hírek, amelyek a rossz telefonközlések miatt csak töredékben érkeztek, talzottak voltak.

Az éjszaka folyamán sikerült telefonbeszélgetést folytatni az egyik zagrebi blokkista lap szerkesztőjével. — Mi történt tulajdonképpen Zagrebban, kérdezteük.

— Semmi esetre sem az, amit a blokkisták Beogradból jelentettek. Nem nagy jelentőségű az egész.

— De mi számos sebesültről és revolveres harcokról tudunk.

— Az igazság az, hogy már három este egymás után verekedések voltak, a horvát ifjúság és a jugoszláv fascisták között. Nincs szó semmiféle szervezett akciónál. A sebesültekről szóló hírek talzottak. Egy pár embernek betörték a fejét. Minden más hír talzott és tendenciózus.

— Beogradból azt jelentik, hogy stáriumot hírdetnek.

— Nem fel i meg a valóságnak. Az történt, hogy a rendőrség plébátoknál tudtal adta a lakosságának, hogy *kellyözött szigorral fognak hantetni minden rendezavardst.*

— A városban most csend van?

— I en, mondta nevetve zagrebi kollégának, esik az eső.

Igy látják a helyzetet Zagrebban blokkista körökben.

Beogradból a zagrebi eseményeket kapcsolatban a következőket jelentik:

A zavargások előzményei
Szombaton a zagrebi Kola-kertben kezdődtek a vasárnapi Szokol-ünnepély előkészületei, amelyet a Maximirion akartak megtartani. Az ünnepséget megelőző estén a Jlliascegen a katonazenekar hangversenyét hírdették.

Ugyanaznap este a „Prva” című lap cikket írt arról, hogy a megállapított program *provokálása a blokkistáknak* és ezért a horvát blokk néhány vezetője *interventált is a rendőrségen*, hogy a katonazenekar hangversenyét ne tarták meg.

Az első összoátközések

Ennek ellenére azonban a megállapított programon nem változ-

tattak semmit és este kilenc órakor a katonazenekar megkezdte a ténnyet. A blokkisták ekkor már nagy tömegekben vonultak fel és hirtelen

heves dulakodás támadt a blokkisták és a nacionalisták között, amely rövidesen harcra fejlődött. Néhány blokkista revolverekkel lött a tömegből és a környező házak ablakaiból.

A jelliascegen nagy számban összegyűlt közönség fejvesztetten menekült. A verengzés alkalmával *hatarsúlyosan megsebesültek*, ezek között van Angyelinovic képviselő öccse is. Valószínűleg tartják azonban, hogy még többen is megsebesültek, akik azonban nem jelentették be ezt a rendőrségnek.

A vasárnapi Szokol-ünnepély

A szombati esti verengzés azonban csak előjátéka volt a Maximirion előkészületei vasárnapi eseményeknek. Vasárnap már korá reggel gyűléseztek az egyes szokolista csoportok, amelyek az ország különböző részeiből érkeztek Zagrebbe. A közönség lelkes eljenzéssel fogadta a egyes csoportokat.

Délután a torokkönyepély előkészületei folytak, délután két órakor pedig az Akadémia-térről kezdtek a szokolisták felvonni a Maximira felé. A szokolistákon kívül jelen voltak a zagrebi és karlováci altiszti iskolák növendékei is.

Gyülekeznek a blokkisták

Ugyanekkor a Horvát Sokolok épülete előtt szokolisták gyülekeztek fuvózenekarral és tovasokkal az élükön. A csoport a jelliasce-térről akart vonulni. Ezt a tervet azonban időközben megváltoztatták és két csoportra osztották. Az egyik csoport *Sesztina*ra ment, a másik pedig Radicsnál az 46n kivonult a tömegbe.

Radics hívének a sirjához. Mindkét csoportot a blokkisták leveiből alakult nagy tömeg követte, amelyben városok és falusiak egytornán voltak képviselve.

A vasárnap esti zavargások

A Maximirion tartott ünnepély nyugodtan folyt le és este 8 órakor

ért véget. Ekkor a szokalista csapatok bevonultak a városba, mert félrelenkor a Kóla-kertben mulatásnak kellett volna kezdődni. Ugyanekkor a Radics vezetése alatt álló csoport a temetőből, ahol több beszéd hangzott el, visszavonult a városba. A városba előtt Radics beszédet tartott, amellyel — írja a „Politika” — előre elakarta magát a felhárítást a felelősséget a bekövetkezett eseményekért.

Radics beszéde után elindult a tömeg a Jellas cs-ér felé, abban a bizsomban, hogy ott találkozik a nacionalisták csoportjával. Időközben megérkezett a másik szeparatista csoport, amely az Ilicán keresztül vonult a Kóla-kert felé. A rendőrségnek azonban ekkor még sikerült megakadályozni az összeütközést.

A Korzó-kávéház szétronbolása

Az elkezeredett blokkisták ekkor a csendőröket kövekké kezdték dobálni, miközben a Frankopanovicsan át ig ekgették a Jellasi-terület felé. Ideérkezett ekkorra már a Radics-csoport is és a két csoport a Korzó-kávéház előtt egyesült.

A rendőrség újból szót akarta kergotni a tüntetőket, amire harc kezdődött.

A blokkisták először beverték a Korzó-kávéház valamennyi ablaküvegét, mire a kávéházban tartózkodó előkelő közönség futva menekült. Ezután a tüntetők bevonultak a kávéházba, összeütköztek annak minden üvegét, sőt a bútor nagy részét is kidobták az utcára.

A fegyveres összeütközés

A rendőrség időközben háromszor is kopt megérőstést, azonban tehetetlen volt a rombolókkal szemben. Végül is a csendőrség és rendőrség kénytelen volt fegyvert használni és

sortüzet adott, hogy szétzavarja a tüntetőket.

Azonban még így sem sikerült és a harcok éjjel után két óráig tartottak, amikor végre sikerült a rendet helyreállítani. Hétfőn reggel tizenöt sebesült jelentkezett a rendőrségen.

Az események következtében Zagrebben valószínűleg még ma kihirdetik az ostromállapotot.

Ki a bűnös?

A „Novosti” hivatkozik arra, hogy a telefon-vonal elromlása következtében a belügyminiszterium hétfőn még nem kaphatott részletes jelentést a vasárnapi est zagrebi eseményekről, de a Zagrebből hétfőn érkezett utasok szerint a zavargásokról elterjedt hírek túloztak.

Megállapítja a lap, hogy mindkét fél részéről egyformán vannak bűnösök.

Az utóbbi napokban már különben is nagyon izgatott volt a hangulat Zagrebben. A nacionalista Omladina azért haragudott különösen Radicsékra, mert azok nem akartak résztvenni a király esküvőjén, a horvát blokkban pedig már régebben teljes a felelősség reális politikai orientáció híján. Ezek a körülmények vezettek a véres kirobbanásra.

Minden remény megvan azonban arra, hogy az események, amelyek ilyen véres formában játszódtak le, a mai nappal lezárultak. Zagrebben a hangulat lehiggadt és Beogradban sem tulajdonának nagy fontosságot az egész dolognak, remélik a gyors liquidációt.

Visszaélések a beográdi távirda-központban

A kölcsönnyben küldött táviratok illetéktelen kezekbe kerültek

A beográdi „Novosti” írja: A beográdi táviratközpontban, mint ahogy most kiderült, hosszú idő óta súlyos beszámítást alá eső visszaélések történtek.

Rankovity Dragolyub, a beográdi kerületi postaigazgatóság titkára, személyügyi referens, hivatali jogkörére való hivatkozással, már hosszabb idő óta rendszeresen lemásolja a beográdi táviróhivatalon keresztül küldött táviratokat. Elsősorban az exportörök, bankok, nagykereskedők üzleti táviratait másoltatta le az igazgatósági titkár és a másolatokat elvitte magával. Amikor a kezelő-zemélyzet tagjai azt kezdték tőle, hogy milyen jogon és kinek részére történnek a másolatok készítése. Rankovity azt a választ adta, hogy a miniszterelnökség, vagy a külügyminiszterium, esetleg a beográdi rendőrség kéri a táviratokat folyamatosan levő vizsgálat céljára és

azok olyan egyének üzenetváltásai, akik „államellenes” összeesküvés gyanúja alatt állnak. Ennek az előadásnak hitelt adtak s rendszeresen kiadták neki a táviratokat, azok pedig, akiket ez a magyarázat nem elégített ki, nem mertek ellentmondani, mert félték, hogy Rankovity mint személyi referens bármikor megbossulhatta volna magát rajtuk. A kölcsöntárgyalások folyamán az- tán Rankovity rajtavesztett az üzletben. Akkor ugyanis a különböző ajánlattevők naponta igen sok táviratot adtak föl külföldre, idegen nyelven megfogalmazva. Rankovity ekkor a táviratok eredetijét vitte el magával, felhasználta a maga céljaira és csak később adta azokat vissza továbbítás céljából. A károsultak egyike rájött a visszaélésekre és megítette a följelentést.

— Az ügyben most szigorú vizsgálat folyik.

Törvényhatóságok harca a királyi nászajándék miatt

— A bácsmegeyi alispán nyilatkozata —

A vajdasági törvényhatóságok vezetőinek Novisadon és Suboticán királyi nászajándék ügyében tartott együttes értekezlete alkalmával általános tiltást kellett, hogy Bács-Bodrog vármegye főispánja és alispánja egyik t. nácsközönség sem veti észre. A suboticai gyűlés alkalmával közöltük, hogy a távolmaradásnak az az oka, hogy Bácska törvényhatósága nem volt hajlandó csatlakozni az együttes vajdasági akcióhoz és a távolmaradásnak az ebből elállított élelmet volt az oka. Mint ismeretes, Bács-Bodrog-megye nászajándékul Somborban körházat fog berendezni, melyet Mária királynőről neveznek el, a Vajdaság törvényhatóságai pedig Beogradban a királyi párról elnevezett internátus építtetnek a Beogradban tanuló vajdasági főiskolai hallgatók számára.

Ezel azonban a törvényhatóságok közt fölmerült incidens nem nyert elintézését, mert az affér következtében a sombori alispán panaszt tett a belügyminiszteriumnál velt mellőzése miatt.

Ez ügyre vonatkozólag Bács-Bodrog-megye alispáni hivatalánál nyert információt alapján sombori tudósítók a következőket jelenti:

Bács-Bodrog-megye március havi közgyűlésén a nászajándék céljára husz millió koronát szavazott meg. A közgyűlés akkor elhatározta, hogy dr. Sztojkov Mózes alispán elnöklete alatt tizenöttagú bizottságot küldje az ajándék tárgyának megállapítása végett. Az alispán, mint a közgyűlési határozat végrehajtója, érdeklődött beogradi mértékadó körökönél, hogy mi lenne a legcélszerűbb ajándék, amelyet a közgyűlés határozata szerint nem a korona viselőjének, hanem a király személyének szántak. A megyei törvényhatóság tagjainak legnagyobb része amellett volt, hogy földet vegyenek ajándékul.

Sztojkov alispán a tizenötös bizottságot mindaddig nem hívta egybe, míg a beogradi mértékadó körök véleményét nem ismerie. E vélemény szerint Beogradban jóváhagyták volna a közgyűlési többségének véleményét a föld-ajándékot illetően. Erről ér-

tesítette az alispán Dobanovacki Pál suboticai főispán is, aki azonban nem tette magáév Sztojkov véleményét és Szergejevics Milán novisadi főispánnal együtt Novisadon egybehívta a vajdasági törvényhatóságok vezetőinek gyűlését. Ezen konferencián megjelentek a suboticai, novisadi és torontálmegeyi főispánok, a bácskai főispán azonban nem jelent meg az ülésen és nem is képviselte magát, távolmaradásával dokumentálva azt, hogy nem csatlakozik a suboticai és novisadi főispánok akciójához. Bács-Bodrog-megye alispánját az értekezleten nem hívták meg. A novisadi értekezleten Dobanovacki főispán a somboriat terve ellen foglalt állást, a jelen voltak ebben az értelemben határozta és így Beogradban is elejtették a sombori alispáni hivatal által előterjesztett megoldást. Ennek következtében Sztojkov alispán azt ajánlotta, hogy a megszavazott husz millió koronából Somborban körházat építsenek, amely Mariora királyné nevét fogja viselni. Ezt az előterjesztést a kiküldött tizenötös bizottság egyhangulag elfogadta.

A törvényhatóságok vizsgálata ügyében a Bácsmegeyi Napló tudósítója kérdést intézett dr. Sztojkov Mózes alispánhoz, aki a következő kijelentést tette:

— Sokan vannak, akik ebben az ügyben rosszakaratulag azt vitatják, hogy a földvétel terve tisztán az én gondolatom volt, melynek mindenképpen való megvalósítását kerestül akarim erőszakkal. Én az ajánlókra vonatkozólag nem tettem előterjesztést mindaddig, amíg meg nem győződtem arról, hogy a közgyűlés többségének ez a vélemény és hogy ehhez a beogradi mértékadó körök is hozzájárulnak. A novisadi konferencia szerintem illetéktelenül járt el, amikor másképpen informálta a beogradi köröket, mert Bácsmegeye nevében sem a suboticai, sem a novisadi, vagy torontál főispán nem jogszerű információ adni, még kevésbé határozatot hozni. Erre csakis a bácsbodrogmegeyi törvényhatóság jogosult. Illetéktelenség és illoyatlanság tartom tehát a novisadi konferencia beavatkozását, annál

inkább, mert ott sem a bácskai főispán, sem pedig az alispán nem volt jelen. A bácskai törvényhatóságokkal hozott határozatot is a novisadi gyűlés téves információja alapján intétték le Beogradból, annak dacára, hogy a földbirtok-ajándék terve volt a legszimpatikusabb a közgyűlés tagjai előtt. Nem járulhatam tehát hozzá a vajdasági akcióhoz, annál kevésbbé, mert Vajdaság mint közigazgatási egység nincs, tehát nem is tudom, ki volna hivatva az akció kezdeményezője. Ha pedig mégis volt ilyen akció, úgy illő lett volna, hogy ezen belül a legnagyobb törvényhatóságok, Bács-Bodrog megyét is meghívják oda. Az észlelt magatartás miatt a belügyminiszteriumban panaszt tettem. Az hiszem, hogy az általam ajánlott ajándék a király előtt is kedves emlék lesz, de nagy haszna lesz abból a környék lakosságának is, mert így Sombor városa a már nagyon rég nélkülözött modern és új körhához jut.

A sándori villamos

Késedelem esetén a város építte t ki az új vonalát

Vasárnapi számunkban megírtuk, hogy a sándori villamosvasúti vonal felmérésével és terveinek kidolgozásával már teljesen elkészült a város főmérnöki hivatala és így nem lenne már semmi akadálya az építési munkálatok megkezdésének, ha a belga villamos-társaság kiküldött mérnöke már megérkezett volna Suboticára.

A részvénytársaság kiküldött mérnöke azonban, akinek a kidolgozott tervekkel kell ellenőrizni, egyre késik. A belga kiküldött jelenleg Budapestben tartózkodik és az utievlíviszonyokra, különösen pedig a vízum megszerzésének nehézségeire jellemző, hogy már hetek óta nem tud Budapestre Suboticára jönni, miután nem tudja megszerzeni a szükséges jogosítványt.

A villamosvasút helyi igazgatóságához érkezett értesítés szerint ugyan minden valószínűsége megvan annak, hogy a kiküldött meg ezen a héten megérkezik, azonban ez az utazás már olyan rég húzódik és a belga társulat kiküldöttjeinek késedelmes érkezése általában már annyi huza-vonót okozott a sándori vonat építésének, hogy a város most már el van rá szánva, hogy hosszabb késedelem esetén maga építeti ki a vonalat a villamosvasúti részvénytársaság terhére. Erre vonatkozólag Pletkoszits András dr. polgármester a következőket mondotta munkatársunk előtt:

— Mi minden igyekeztünkkel azon vagyunk már kezdté, hogy a legbarátságosabb módon intézdjék el a sándori villamos-vonal kiépítésének kérdése. Az a meggyőződése, hogy a helyi igazgatóság is a legjobb indulatul kezeli a kérdést és komolyan meg akarja kezdeni rövidesen a munkát. Az igazgatóság minden látszólagos jóakaratát melletti állandóan olyan zavaró momentumok és utabb akadályok merülnek fel, amelyek állandóan olyan zavaró momentumok és utabb akadályok merülnek fel, amelyek állandóan kitöltik az építési munkálatok megkezdésének időpontját, holott a sándori vonalnak tulajdonképpen már a háború előtt el kellett volna készülni. Mi türelmesen várunk még egy ideig, azonban, ha azt látjuk, hogy az építést még sem

kezdenék el rövidesen, úgy kénytelenek volnának magunk megéltien, az új vonalat a villamos vasuti részvénységi iránt. Ez úgy történne, hogy egy pénztézet finanszírozná az építést, amit a tanács egy vállalkozónak adna ki és az építés költségeit a villamosvas uti részvénységi társaságtól hajtják be. Remélem azonban, hogy erre nem kerül sor.

A vasutasok drágasági pótléka

— A pénzügyi bizottság ülése —

Apénzügyi bizottság hétfőn ülést tartott, amelyen a közlekedési miniszteriumnak a vasuti alkalmazottak drágasági pótlékának felemeléséről szóló törvényjavaslatát tárgyalták. Dr. Setyerov előadó ismertette a javaslatot, amely szerint a drágasági pótlék felemelését csupán éprilis elsejéig visszamenőleg — vinnék keresztül, miután a kormány január elsejéig visszamenőleg nem hajlandó a felemlt drágasági pótlékok kifizetni. Korum szociáldemokrata és Gosztincsar klerikális azt követelték, hogy a drágasági pótlékok tekintetében az egyes kategóriák közt fennálló egyenlőtlenséget szüntessék meg és hogy január elsejéig visszamenőleg fizessék ki a felemlt drágasági pótlékok. A bizottság előző kijelentette, hogy erre nincs hitel előirányozva, a közlekedési miniszter pedig bejelentette, hogy a pénzügyminiszter nem hajlandó a januári dátumhoz hozzájárulni. A bejelentések után hosszabb vita fejlődött ki, amelynek során a bizottság többségének az volt a véleménye, hogy január elsejéig kell a drágasági pótlékokat kifizetni. Csupán arra nézve osztott meg a bizottság véleménye, hogy miképpen fedezték az így előálló többletösszeget. Többség azt javasolta, hogy a költségvetési tizenkettő főséget fordítsák erre a célra. A bizottság végleges határozatot nem hozott, megbizta azonban a közlekedési minisztert, hogy a pénzügyminiszterrel egyetértésben terjesszen elő konkrét javaslatot a bizottság legközelebbi ülésén.

A drágaság ellen

Akcióba lép a hatóság az árdrágítókkal szemben

A piaci árak és az élelmiszerek árának állandó emelkedése már komoly gazdasági katasztrófával fenyeget. A drágaság még sohasem volt ilyen nagy, mint most és ugylátszik, hogy a szédületes magasságba vezető uton nincs megállás. A háziasszonyok javeszedeznek, a férfiek kétségbeesnek: a mai piaci árak mellett közepes jövedelmű család már koplalni kénytelen.

A husárak szédületes emelkedésé nyomon követi a baromfi drágulása is, egy pár kirántani való csirkéért például 160 koronát kérnek. De nem marad az általános drágaság mögött a gyümölcs ára sem, egy kilogramm cseresznye ára 28 korona, egy kiló eperért pedig 150 koronát kérnek. És így lehetne folytatni ezt a felsorolást minden más élelmiciknél, azoknál is, amelyek valóban a legszorosabbban vett közszükségleti cikkekhez tartoznak.

Az élelmiszereknek ilyen hallatlan mértékben való drágulását nem indokolja az általános gazdasági helyzet. Egyáltalán sem magyarázható meg,

hogy itt, a dúsan termő Bácskában a mezőgazdasági termények és élelmicikkek ára ilyen szédítő arányokban emelkedik, amikor megállapítható, hogy ezek az árak nem állnak arányban az ország terméketlenebb és bevételre szoruló vidékén érvényben lévő árakkal.

Ez a megmagdolás vezet a hatóságot is, amikor arról folytat tárgyalásokat, hogy miképpen vegye fel a küzdelmet a már tarthatatlanná váló drágaság ellen. A suboticei rendőrség igen helyesen azon az állásponton van, hogy most már a legnagyobb erőfírel meg kell felelni az árak további rohamos emelkedését. Késégtelen azonban, hogy ennek a módja súlyos dilemma elé állítja a hatóságokat.

Ébredők inzultáltak a pécsi jugoszláv konzult

— A magyar-jugoszláv közeledés akadályai —

Beogradi jelentések szerint Pécsen ismét olyan események játszódtak le, amelyek alkalmasak arra, hogy az SHS. királyság és Magyarország viszonyát megzavarják.

Június 8 án, a király esküvője napján Dobricics dr. pécsi jugoszláv konzul és titkársja, Vaics tartalékos hadnagy ünnepi ruhában sédáltak a Király-utczában.

Délben a Pannonia szálló előtt több fiatalember, akik az Ébredő Magyarok Egyesületének ismert tagjai, rátámadtak a nyugodtan sédáló konzulra és titkársára.

Dobricicset és Vaicset előbb csak szóbeli inzultusok éretek, majd az ébredők átlagban kezdtek sébet. Vaicsnak, akin tiszt egyenruha volt, letártták a sapkáját, letépték a kiltintéleteit.

A súlyos incidens egy rendőr is

Az ármegállapítás, amint az a közelmúltban tapasztalható volt, nem vezetett célhoz. Azok a cikkek, amelyeknek hatóságilag állapították meg az árát, eltűntek a piacról.

A hatóság azonban azon az állásponton van, hogy maximális árak nélkül is kell lenni egy bizonyos forgalom nem tűr áremelést és aki ezt a maximálit határit mégis átlépi, az méltán büntelhető árdragításért. A rendőrség piaci biztosai által ezental ellenőrizni fogja az árakat és azokban az esetekben, amikor ilyen módon, vagy akár fejletlent úján meg nem engedhető árdragításról szerez tudomást, példás büntetéseket fog kiszabni.

Akcio a suboticei deviza-bizottság ügyében

— A Suboticei Kereskedelmi Egyesület ülése —

Már több ízben foglalkozott a Bácsmegyei Napló azokkal a hátrányokkal, amelyek Subotica és a közeli városok kereskedőit érik amiatt, hogy a deviza-engedélyes és a külföldön vásárolt árukrol szóló számlák láttamozása végett a Novisádon működő deviza-bizottsághoz kénytelenek fordulni. Akkor, amikor a vidéki kereskedőknek a külföldi áruk elvámolása végett Subotícára kell jönnök, ahol az importcikkek legnagyobb része elvámolás alá esik, nem találják meg itt azt a fórumot, amely elátná a számláknak a deviza-rendelet által előírt láttamozását abból a célból, hogy az elvámolás akadálytalanul minél előbb megtörténhessék.

A novisadi deviza-bizottság tul van halmozva munkával, mert az egész Vajdaság deviza-ügyeit el kell látnia. Ha sürgős elintéznivalójuk van a kereskedőknek, ugy nagy költséggel Novisadra kell utazniok az ügy elintézése végett.

Eppen a napokban foglalkozott a Bácsmegyei Napló azzal, hogy a suboticei H. számu postahivatalban, ahol a külföldről érkezett postacsomagok átvétele történik, a kereskedők számszámra veszni hagyják csomagjaikat, mert az áru nem bírja el a novisadi igazolványok beszerzésével járó tetemes utazási költségeket. A vasulon össztartódnak az elvámoltan vagyonok, növekszik a készálláspénz és a kirakatlan koscsk lényegesen akadályozzák a forgalmat.

Akkor, amikor a vételmekkel fog-

Osijeken és Varasdon új bizottságokat állított fel. K négy város nagysága és kereskedelmi forgalma meg sem közelíti a határmenti és egyik legnagyobb vasuti vámkirendeltséggel bíró Subotica kereskedelmi és vámgioralmát. Remélhető tehát, hogy a pénzügyminiszterium teljesíti a suboticei kereskedők indokolt kéréseit és már a drágaság csökkentése végett is minél előbb deviza-bizottságot fog Subotícán is kinevezni.

Földből takarékpénztár

Subotica az eladott földek árából alakítja meg a városi takarékpénztárt

Amint ismeretes, a legutóbbi suboticei városi közgyűlés több darab föld árverés után való eladásához járult hozzá. A közgyűlés után fel kellett terjeszteni ezt a határozatot a belügyminiszteriunhoz, ahonnan már meg is érkezett a jóváhagyás.

Ennek ellenére azonban az eladásra szánt földek mégsem bocsáthatók árverés alá, mert a belügyminiszteriun jóváhagyó határozata szerint azt még két fórumnak az agrár- és a földmívelési miniszteriunak is jóvá kell hagyania. Így tehát a kérdéses földek eladása még mindig késik, bár az eladást kármentes tavankoti gazdák nagyon várják már a földeket. Most már ósa elől aligha kerülhet sor a földek eladására, mert a már megmunkált földek természeténél fogva a város fogja betakarítani.

Mintegy 200 hold föld kerül így eladásra Csikérián, Tavankuton és Ludas-pusztán. Az árverés egyhoidas parcelálkiai fog megtörténni. A feltevések szerint minden családnak csak egy tagja vásárolhat az eladásra kerülő földekből. Ezzel akarja megakadályozni a város azt, hogy több ilyen földet vásároljanak össze. Az eladásra kerülő földeket ugyanis a földnélküli szegényebb lakosság részének akarják juttatni. Miután ezen a korlátozáson tul még a föld új tulajdonosát arra is kötelezik a vétel, hogy a teleken három éven belül építkezzenek, kérdéses, hogy a város milyen összegért tudja majd földjeit eladni. A mai drága földárak mellett mégis bizonyos, hogy viszonylagosan magas vételárat fog a város elérni.

A Bácsmegyei Napló munkatársa kérdést intézett dr. Pletikoszits Andrásg polgármesterhez azirant, hogy mire kívánja a város a befolyó tekintélyes vételár fordítani? A polgármester a következőket mondotta:

— Az eladásra kerülő városi földek árából fogjuk a városi takarékpénztárt felállítani. Így végre mégis sikerülhet fog megvalósítani azt a régi tervet, hogy a város saját pénztézetében bonyolíthassa le hitelműveleteit és kezelhesse vagyonát. Hogy a földeknek mennyi lesz az eladási ára, azt természetesen ma még nem tudjuk, de a befolyó vételár mindenesetre elég tekintélyeshez ígérkezik ehhoz, hogy a városi takarékpénztár alapítókéül szolgáljon.

Igy tehát mégis biztosítottnak látszik már a városi takarékpénztár megalakulása. Miután azonban a földek eladása csak az ősszel lesz perfektálható, az új pénztézet felállítására is csak az év vége felé kerülhet a sor, ami a városi kölcsön szempontjából nem volna előnyös, mert hiszen az a cél éppen, hogy a tízenöt millió dináros kölcsön felvételével kapcsolatos pénzügyi műveleteket már a városi takarékpénztár lássa el.

Akcio a suboticei deviza-bizottság ügyében

— A Suboticei Kereskedelmi Egyesület ülése —

Már több ízben foglalkozott a Bácsmegyei Napló azokkal a hátrányokkal, amelyek Subotica és a közeli városok kereskedőit érik amiatt, hogy a deviza-engedélyes és a külföldön vásárolt árukrol szóló számlák láttamozása végett a Novisádon működő deviza-bizottsághoz kénytelenek fordulni. Akkor, amikor a vidéki kereskedőknek a külföldi áruk elvámolása végett Subotícára kell jönnök, ahol az importcikkek legnagyobb része elvámolás alá esik, nem találják meg itt azt a fórumot, amely elátná a számláknak a deviza-rendelet által előírt láttamozását abból a célból, hogy az elvámolás akadálytalanul minél előbb megtörténhessék.

A novisadi deviza-bizottság tul van halmozva munkával, mert az egész Vajdaság deviza-ügyeit el kell látnia. Ha sürgős elintéznivalójuk van a kereskedőknek, ugy nagy költséggel Novisadra kell utazniok az ügy elintézése végett.

Eppen a napokban foglalkozott a Bácsmegyei Napló azzal, hogy a suboticei H. számu postahivatalban, ahol a külföldről érkezett postacsomagok átvétele történik, a kereskedők számszámra veszni hagyják csomagjaikat, mert az áru nem bírja el a novisadi igazolványok beszerzésével járó tetemes utazási költségeket. A vasulon össztartódnak az elvámoltan vagyonok, növekszik a készálláspénz és a kirakatlan koscsk lényegesen akadályozzák a forgalmat.

Akkor, amikor a vételmekkel fog-

lalkoztunk és rámutattunk arra, hogy milyen nagy mértékben bönítja meg a vasuti és a kereskedelmi forgalmat ez az állapot és milyen tetemesen drágítják meg a Novisadra való utazás, valamint vámfekbér a külföldről érkezett cikkek árát, a Bácsmegyei Napló hangoztatta először annak a szükségességét, hogy a Narodna Banka itteni fiókjánál is állítsanak fel deviza-bizottságot. Ezáltal a suboticei kereskedők helyben elintézhették deviza-ügyeiket és a számlák láttamozását, a környékbeli kereskedők pedig, akik az elvámolás végett ugyis Subotícára kell a vámhivatalhoz jönnök, itt megtalálnák a deviza-bizottságot és így meg tudnák takarítani egy másik utnak a költségeit.

Ezt az eszmét most magávév lette a Suboticei Kereskedelmi Egyesület is, amely hétfőn délután tartott választmányi ülésén foglalkozott a szóban forgó kérdéssel. Az egyesület választmánya elhatározta, hogy az ismert indokok alapján kérni fogja a suboticei kereskedők nevében, hogy a Narodna Banka suboticei fiókjánál is állítsanak fel deviza-bizottságot, amely Subotica és a közeli környék deviza-ügyeit bonyolítaná le. Az egyesület részletes beadványban fogja felsorolni indokait, melyek e kérés indokoltá teszik és küldötték utján fogják azt a pénzügyminiszternek átadni.

A pénzügyminiszterium nemrégiben, június 1-én az addig működő deviza-bizottságok számát szaporította, amennyiben Nyree, Bitoliban,

Szükség a háremből

— Egy beogradi urilány regénye —

A Balkánnak van még romantikája. Az alábbi eset, amelyet az eseményekhez hűen írunk meg, olyan, mintha egy középkori barát mesemondó könyvéből olvasnánk, amelyik a török bakák rettenet dolgaírói mond meséket.

...Mihajló Mihajloviics, a tizenkettes gyalogosok kapitánya 1915-ben jött a macedón hegyek között megbeszélésül és elvitte a pristina kórházba. Volt a kapitánynak Beogradban egy huga, — Zayka, — aki, amikor megtudta, hogy a fivére súlyos beteg, leutazott Pristinába. Árva leány volt, tízennyéves, nem akadt senki, aki visszataras. A fivérét még életben találta, de a kapitány pár nap múlva meghalt. Megkezdődött a szerb hadsereg visszavonulása. A leány, aki beállt a kórházba ápolónőnek, ment a hadsereggel Gyakovcég, majd azon túl, Kavján faluig. Ott azután nem bírta tovább a menetelést, Elgyengült, elmaradt a csapatától, A faluban rátalált egy török Imer Szulya, aki felvette a leányt és elvitte haza. A török jól bánt vele, ápolta, de amikor erőre kapott és tovább akart menni — bezárta a hárembe. Itt évig volt bezárva a beogradi urilány a hárembe. A török vigyázott rá, még az udvarba sem engedte egyedül. A leány, aki formálisan foglya volt a töröknek, többször meg akart szököni, de a terve soha sem sikerült.

Mostanában azután Imer Szulya, a török vélt a törvények ellen és menekülni kellett. A házörző cselédség nem vigyázott a leányra, aki már török nevet is kapott, (Dzeveaira), és sikerült neki kiszököni a háremből és eljutni a legközelebbi csendőrségig. Ott elmondta fogsága történetét és kérte, hogy vigyék vissza Beogradba. Most ért vissza a leány Beogradba, a hét évi fogság alatt ugyiszlóval teljesen elfelejtett szerbül, mert ez idő alatt soha mással nem beszélhetett, mint Imer Szulyával, a törökkel.

Üzembehelyezték a városi laboratóriumot

Védekezés a ragályos betegségek ellen

Az évek óta leszerelt városi laboratóriumot már néhány hónappal ezelőtt üzembe akarta helyezni a város. A tanács akkor visszahívta a város régi vegyész-mérnökét, meremár közegészségügyi szempontból is föltétlenül szükségesé vált a laboratórium újbóli megnyitása. E azonban nagy és nem volt nehézségekbe ütközött. A város közzétadta a laboratórium értékes műszereit a novisáki bakteoroógiai intézetnek, amely most arra való hivatkozással, hogy egy vegyvizsgálat állomásnak nincs szüksége ilyen finom műszerekre, nem akarta azokat visszahozni.

Csak hosszas tárgyalások után sikerült a városnak a tulajdonképezi műszerek egy részét visszakapni, úgy, hogy most végre sikerült a városi laboratóriumot visszahívni hivatásának. A laboratórium néhány nap óta ismét üzemben van, azonban jelenlegi fölszerelése nem olyan kifogástalan, mint ezelőtt volt. Több irányban való kiegészítés szükséges ahhoz, hogy a laboratórium megint teljes legyen.

Az újra üzembehelyezett városi laboratóriumban különben már megzdődtek az első élelmiszer-vizs-

gálatok, amelyeket ezentúl különösen a nyári hónapok alatt gyakrabban meg fognak ismételni. A laboratórium megnyitásának különösen ebben van a fontossága, miután a vezetékekkel nem bíró Suboica a megelőző nyári időszakban amugyis erősen veszélyeztetve van a ragályos betegségek által és ezért a

Rupertet megválasztották Hegyeshalmy és Vass József kibuktak

— A magyarországi pótválasztások eredménye —

A magyarországi vasárnapi pótválasztások eredménye még csak azokban a kerületekben ismeretes, hol a szavazás nyílt volt.

Ezekben a kerületekben a választások eredménye a következő:

Aisóndván megválasztották Lakó Imre Rassay-párti Turi Béla keresztény ellenzékivel szemben.

Balaionfüreden Héjji Imre egypárti Cséry Ernő egypárti választották szemben.

Deveseren Rupert Rezső Rassay-párti, Tauffer Gábor keresztény ellenzékivel szemben.

Gyórszentmártonban sokorópátka Szabó István egypárti Szmracsányi György keresztény ellenzékivel szemben.

Jánoshalmán Marschall Ferenc kormánypárti egyhangulag választották meg, Ellenfele, Fenyő Miksa Rassay-párti vasá nap v s. zálepet a jelöléstől, mert választott nem engedtek szavazni.

Nagyivánodon Szijj Bálint egypárti győzött Gerencser István keresztény ellenzékivel szemben.

Somorján Németh Vince Huszár-Ernst-párti választották meg Főrika

Halál a virágok köz

Egy fiatal urilány tragédiája

— Osijeki munkatársunktól —

Egy feltűnő szépségű, általában ismert fiatal urilány tragédiája kelt most részvétet az osijeki társaságban. Egy 19 éves leányé, aki a halálba akart menekülni.

A városszerte nagy feltűnést keltő eset a következő:

Beck Stefánia, egy osijeki tüzoltó-tiszt özvegyének híres szépségű fiatal, leánya szombaton a délutáni órákban egy rokonának látogatásáról érkezett vissza Zagreből Osijekre. A fiatal leány az állomásról nem ment haza, hanem bérkocsiba ült, amelyen a Görög-szállóba vitette magát. Ott szobát nyitlatott és amikor magára maradt, bezárkózott és leült bucsuleveleket írni. Két levelet, könnyektől áztalt két bucsulevelet írt Beck Stefánia; egyet az édesanyjának, akinek érzékeny hangon köszönté meg minden jóságát és a nevelést; a másikat egy ismerősének. Ennek a tartalma még ismeretlen.

A bucsulevelek befejezése után letele ruhába öltözött át és virágokat hintett a diványra. Aztán a virágok közé feküdt és egy browning-pisztolyal a jobb halántékába lövött. A golyó nem tört át a koponyacsontot, félrecsuszolt s így az agyat nem sértette meg.

A lóvsz zajára a szállodaj személyzet riadtan futott Beck Stefánia szobájához, feltörték az ajtót és a fiatal leányt ott találták a padlón vértócsában, eszméletlen állapotban. Vérével megöntözött a virágokat is...

A gyorsan értesített orvos részesei

védekezés szempontjából a tiszti főorvosi hivatal celszerűnek, sőt szükségesnek tartja az élelmiszerek minél gyakrabbi, szigorú vizsgálatát. A laboratórium üzembehelyezévével ennek nincs is már semmi akadályja és így a ragályos betegségek elleni küzdelemben a városnak újabb hatatos fegyvere van.

János pártunkivülivel szemben.

Sopronkörnyék kerületben Östör József pártunkivül győz Blasek József ker. ellenzékéi ellen.

Szombathelyen gróf Cziráky József keresztény ellenzékéi Hegyeshalmy Lajos kereskedelmi miniszter, a Huszár-Ernst párt jelöltje ellen.

Zalabaksán Hajós Kálmán egypárti Sza. kocsyky Imre pártunkivülivel szemben.

Zalagorszenen Farkas Tibor pártunkivül Briglevits Károly 48-as kizsardapártival szemben.

Vasváron Haller István keresztény ellenzékéi Vass József kultu zminiszter egypárti ellen.

Czellőmőkön és Óriszentpéteren még nem állapították meg a végső eredményt. Czellőmőkön Cziráky György gróf, és Istény ellenzékéi vezet M. h. csy Lajos 48-as kizsardjával, Óriszentpéteren Beck Lajos liberális vezet Maróti Iván keresztény ellenzékével szemben.

A hat titkosan választó kerület valamint a lövői és nagyvárosnyi kerületek eredményei még nem ismeretesek.

lette az első segélyben a fiatal leányt, akit ezután a kórházba szállítottak.

Beck Stefánia a kórházban visszanyerte eszméletét és azóta sírógörcsei vannak. Állapota rendkívül súlyos, de orvosai remélik, hogy sikerül megmenteniök őt az életnek.

A királyhalmi családfőtárgyalása június 23-án lesz

Megirtuk, hogy a királyhalmi háromszoros gyilkosság és gyújtogatás bűnygyében a főtárgyalást június 27-ikére tűzték ki.

A határnap kitűzésén most változás történt. A június 27-iki határnapot azért kellett megváltoztatni, mert a főtárgyalás előreláthatólag három napot vesz igénybe és június 28-án Vidov-dán állami ünnepén, 29-én, Péter-Pál katolikus ünnepén nem lehet tárgyalni.

Pavlovics István törvényszéki elnök ennek folytán június 8-oz huszonharmadikára, péntekre tűzte ki a főtárgyalás első napját, 24-re a második napját és 26-ikára a harmadik napját, amikor a főtárgyalást előreláthatólag be fogják fejezni és ítélet-hirdetésre kerülhet a sor.

Tekintettel arra a már most nyilvánuló nagy érdeklődésre, amellyel a közönség a tárgyalást várja, a törvényszéki elnök úgy intézkedett, hogy a főtárgyalásra csak jegyvel lehet jutni. A belépésre jogosító jegyeket június 20-ikán, kedden adják ki a törvényszéki elnök előszobájában, a hivatalos órák alatt.

Rablók a tanyán

Főtárgyalás a subotcai törvényszéken

1921. év február 2-án Nagyfényen Lucsics Balázs tanyáján, éjjel rablók jártak. Beöltötte a tanyaházba, megáramadták Lucsics Balázst és súlyosan bántalmazták. A felesége ellen erkölcstelen merényletet kísérelt meg az egyik tettes. Közben a rablók — akik tízenegyen voltak — kényszerítették a gazdát, hogy készpénzt adjon elő. A gazda 36.000 koronát adott át, ezenkívül mintegy 46.000 korona értékű egyéb holmit raboltak el és az éj sötétjében elmenekültek.

A rendőrség kinyomozta a tetteseket és hétfőn került főtárgyalásra a bűnygy Pavlovics István elnöklésével.

Tizenegy vádlottja volt a bűnygynek, de kettő: Vrbancs Milutin és Andrejevics Siévo, mint katonák szolgálnak a pancsevoí garnizóban és a tárgyaláson nem jelentek meg.

A megjelent vádlottak közül Bratic Miklós elsőrendű vádlott előhaldott tüdővészben szenved. Kihaltatás után párnából fekh lyet rögzítőztek számára az egyik padon.

A tárgyalást kedden folytatták.

Hogyan keletkezett az esküvőnk elkövetett merénylet híre

Most, amikor egynehány nap is elmúlt az es évő után, most derülnek ki apró kis részletei a történelmi napnak, amelyet akkor az ünnep alkalmai közti alig lehetett észrevenni.

Most derült ki, hogy hogyan keletkezett az a hír, hogy az esküvőnapján merényletet fűdzet fel a beogradi rendőrség. Mert hogy ezt a hírt, mely pár óráig valóban nyugtalanította a beogradiakat, a külföldi lapok egyik-másika is közölte, elmondván, hogy az esküvőnapján „öven embert tartóztattak le, egy merényletivel kapcsolatban”.

Markovics Sultana poétikus nevével ellentétben hatvanhét éves, rossz-zemű süket kofaasszony. Az öregasszonyt hozzátartozói az esküvőnapján nem akarták az utcára engedni, miután félték, hogy a tehetetlen asszonyt a százezernyi tömeg elapossa. Sultana azonban kiszökött lakásából, nekivágott a városnak és meg sem állt a Moszkváig. Ott volt legnagyobb a tolongás. A süket kofaasszony addig furakodott, amíg az első sorba került. Sokáig várt türelmesen, amikor a tömeg egyszerre mozdulni kezdett: jött a királyi fogat a sportversenyről. Az agg Sultana azonban, miután ő is szeretett volna valamit látni, egyre előbbre került, felépett a járdáról és csoszogott előre az ut közepén. Már a kocsiút közepére ért, amikor észrevette, hogy jön feléje egy fogat: a királyi fogata. Megjédt és rémülten az ég felé tárta a karjait. A csendőrök, rendőrök, katonák pedig nagy ijedten kezdtek rá kiáltozni. Nagy lárna keletkezett, egy csendőr odarohant, fekapta az öregasszonyt és vitte az őrszobáig. Mind-egy pár másodpercig tartott, mire a királyi menet odaért, elsimultak az utgazon hullámok. Az öreg kofaasszony pedig betétek egy cellába, rázárták az ajtó, hogy majd másnap, amikor minden elmulik, megvizsgálják, hogy mi is történt vele. Másnap aztán szélnek eresztették a megied öregasszonyt. Ez történt. És a következő percekben a London meg a Grand előt az embe ek ijedten beszétek a „mérényletről”.

Árdrágításért elítéltek egy koldussasszonyt

Vannak még bírák Bécsben . . .

A bécsi első kerületi bíróságnál a minap egy, ugyanazon a napon, amikor egész Bécs megélhetését a tőzsdei spekulánsok órák alatt másfélzseresére drágitották, az a furcsa esemény játszódott le, árdrágítás miatt szabadságvesztés és pénzbüntetésre egy koldussasszonyt ítélték el.

Lustig Rozának hívják azt a szegény asszonyt, akinek a szigorú kerületi bíróság előtt azért kellett felelni, mert a közelmúlt napokban egy belvárosi borozóban egy doboz gyujtót, amelyet 18 koronáért vett, 40 koronáért adott el egy a luxushelyiségben mulatozó vendégnek.

A vádlott árdrágító fakult, szemtemált szövetruhában jelent meg szigorú bíróját elől s a terhére rótt bűnös cselekményt töredelmesen megvallotta. Mentségére csupán azt hozta fel, hogy gyöngye szinte munkértelesen a szervezete, keresetéből alig tengődik s az utolsó napokban mindennek tetejébe lakását is teljesen kirabolták.

A szigorú bíró — az 1400 koronás kenyérbéjelentése napján — pedígen ímígyen szól vala az asszonyhoz:

— Mi köze a kiraboltatáshoz az árdrágításnak?

Az asszony inkvizitorának érdeklődését a következő védekezéssel kísérte megnyugtanni:

— Hát bíró ur, amit elraboltak tőlem, az mind a legszükségesebb holmi volt csak. Azokat sorjában vissza kell szereznem, honnan természetem elő ezt a pénzt? Az uram nem törődik velem, magamra maradian, a gyermekemet és agastyán hetvenkét éves apámat kell eltartanom.

Igy vallott az asszony, a bíró Herr Landesgerichtsrat Doktor Fryda pedig negyvenyolc órai elzárásra és 5000 korona pénzbüntetésre ítélte el.

...Bécsben ugyanekkor az an-

tantkapitalisták békéjének nagyobb dicséretére a liszt 1200 koronára, a cipő 1400 koronára, a hus 4000-ré, a zsír pedig 6000 koronára emelkedett. A börze előtti térség kannyarulatából rajokban fordultak ki a Ringre az autók, bennük egymást derúsen köszöntő arck — s a belvárosi bíróságon az osztrák köztársaság életének ne-

Főfedező uton a budapesti fölíratok őserdejében

— Nyelvészeti riport —

— Budapesti tudósítónktól —

Sohal a világon nincsenek olyan humoros felíratok az utcákon, mint Budapesten. Kevesen sejtik, hogy a címtáblák szürke külseje mögött néha milyen tragikus szív dobog, mennyi érzelem és félreértés, tudatlanság és jókedv fűződik egy-egy betűhöz, amely ott ékeskedik vagy éktelenkedik a házak homlokzatán.

Budapest mindenekelőtt arról nevezetes, hogy itt látható a legtöbb német fölírás. A magyarok már annyira megszokták a német feliratokat, hogy megtörténhetett az a história, amit egy Berlinbe utazó magyar kisfiúról mesélnek, aki boldogan mutatott rá egy címtáblára: — Nézd, apus, magyar boltos Berlinben!

A „magyar” boltos cégtáblája ugyanis így festett:

WEISS & GRÜN

Menjünk talán az Üllői-uton. A gyermeklélek közelében van egy irodalmi nevezetességű név:

Kaderabek

Ez az ijesztőnek látszó felírás tulajdonképpen vezetéknev, de olyan misztikus és érthetetlen, hogy egyik szinpadis szerzőnk valamelyik busfeketé darabjában — ha jól emlékszem, a Buzavirágban — megtette szerelmét mámor igenek. Mikor a szerelmet valló hős már kifogyott minden igéből és már csak értelmetlen szavakban tudja éreztetni szenvedélyét, végül így tör ki belőle a sóhaj:

— En téged . . . szeretlek . . . én kaderabek! . . .

gyedik esztendejében Landesgerichtsrat Dr. Fryda egy koldussasszonyt, aki mert üres kézzel koldulni még szegélyt, a mulató vendég asztalára egy doboz gyujtót is tesz le a negyven koronáért — két napra elzárátja s ennek tetejébe „üzleti nyeresége” kétszázötvenszeresére bünteti le. Vannak még bírák...

Ugy látszik, a szerelem nyelve internacionális, mert mindenki megértette a nézőtömeget, hogy nem a kalapszalom tulajdonosáról, hanem a szerelem legfelsőbb fokáról van szó.

A legnagyobb baj Pesten, hogy nem tudnak az ugynevezett cégfektők magyarról. Ajánlatos volna felállítani egy cégművészeti tanácsot, amely vétőjogot gyakorol bizonyos felírásokkal szemben. Legsürgősebben el kell távolítani a József-körút egyik büffé-jének a nevét:

Tiroly-büffé

A magyar ember ismeri a tirolói vadászokat, de csak ypszilon nélkül, mert ez nem előkelő nemesi név. A cégtábla tervezője nyilván ugy okosodott, hogy a székeli-nek nevezett székegygyűlyást ly-nal írják, tehát a tirolói is megérdemli az előkelő megkülönböztetést.

A helyesírás dolgában általában rosszul állunk. A Váci-köruton olvasható ez az egész emeletet betöltő cégjelzés:

Hella N. és unokabóse

Betűről-betűre így van, egy cs-vel. Egyébként már az is súlyos kifogás alá esik, hogy a cég olyan tulbuzgó öszintéséget áruul el az üzletársak rokoni viszonyát illetőleg. Mi köze a félnek ahhoz, hogy a cég betlagjai elsőfokú unokatestvérek? Ha ez a divat lábra kap, akkor nemsokára ilyen cégtáblákra lehetünk elkészítve:

N. N. és nénikeje

Hasonló rokonsági titokzasságot se-

tettek a Múzeum-körút rejtélyes címtáblája mögött:

Alpár és Alpár

A rokonsági viszonyt helyesen megfejtők között egy-egy darab Uruguay Paraguay bélyeget sorsolunk ki.

Nagy a tájékozatlanság a kisiparban, itt a betik formájával sok a baj. A laikus nem is képzeli, milyen nehéz egy-egy betűt helyesen lepingálni. Hol az L-nek jobbszára laposul széjjel, hol meg a Z és a S vonalvezetése zavarodik össze:

**ASZTAJ OS
MÜHEJY
FÉJEMELETT**

Nehéz dolog a helyesírás, de még nehezebb a logikus gondolkodás, amint egy óbudai ábra mutatja:

Haj és beretválás

A hivatalos stílus komoly ünnepeleységét jellemzi az a büszke tábla, amely a Lágymányos lakóit szigoruan eltiltja attól, hogy a Fehérvári-úti kis tavon mászkáljanak:

A vizre lépni tilos!

Ha már a Lágymányoson vagyunk, akkor emlékezzünk meg arról a talalomfáról, amely egy kelenföldi négyemeletes ház mellől nemrég került — kulturhistóriai emlék gyánánt — a Fővárosi Múzeumba:

Itt tilos a legelgetés!

Olyan gyorsan kiépiült az utca, hogy a legelőnek ideje sem volt megfolyamodni a „gyalogjáró” cím és jelleg díjmentes adományozását.

A kulturhistóriai felírások között legérdekesebb az a hivatalos nyomtatvány, amely ma is látható a Budai Szinkór falán:

Népvagyon, óvjátok meg!

Ez abból az időből való, amikor kék-lőn intó-, óvó- és roví-cédulák vltak a

A lila akarat

Írta: Rozuányi Vilmos.

Mindenütt úgy ismerték őket, mint két életerős, egészséges fiatalembert. Egyetlenegy dolog kellett különösebb feltűnést viselkedésükön: néha mindent egyszerre és egyformán csináltak. Ugyanabban a pillanatban hajoltak le, ugyanabban a pillanatban mosolyodtak el, valami megdöbbenő szimmetria volt minden mozdulatukban s ha ilyenkor megszólaltak, ugyanazt mondták mind a ketten és ugyanabban a pillanatban. Erdekös volt megfigyelni, hogy ilyenkor mindig egy-két másodperccel később reagáltak minderre, mint azok, akiknek a társaságában voltak. Volt ebben valami megdöbbenő gépieség. En tudtam mindkettőtöjükről, hogy fizikusok s a mögött a gépieség mögött valami félelmes titkok sejtettem, mert nemcsak a pozitív, tehát az akaratról függő életnyilvánulásai voltak borzasztóan egyformák, de még a reflexmozgásaik is. Mintha a teremtés játékos kedve két egyforma embert teremtett volna másodperccel-másodpercre ugyanazon sorra. Vagy — s ez a gondolat még megdöbbenőbb volt — mintha ugyanazon elektromos áramkörbe belekapcsolt két bábu volna szemem előtt, s nem élő emberek. Egyszer, mikor ugyanilyen állapotban láttam őket, észrevétlenül utánuk lopakodtam. Az utcán is ugyanugy viselkedtek, mint a társaságban: egyszerre mozdultak, egyszerre léptek és egyszerre szóltak . . . egy darabig . . . Hirtelen, mintha valami varázslat mulott volna el róluk, felszabadult mozgásuk a rettentés szimmetriából s ekkor zokogva, kacagva borultak egymás nyakába.

volna el róluk, felszabadult mozgásuk a rettentés szimmetriából s ekkor zokogva, kacagva borultak egymás nyakába.

— Elaludt, — mondta az egyik sutogva.

Mind a ketten lábujjhegyre emelkedtek s úgy jártak a dörgő, harsogó utcákon, mintha félénkek attól, hogy zajt találnak csapui. Még a lélekzetüket is visszafojtatták.

Kis idő múlva a másik is megszólalt sutogva.

— Talán ma végzünk veled!

Határtalanul kómiuk volt ez a zaiszínálástól való félelem az utca pokoli hangzavarában.

— No, ezek megörültek, — gondoltam mosolyogva, de most már csupa kíváncsiságból is utanuk mentem, mert egy körülmény mégis felzgatott. Mozgásuk és viselkedésük egyszerre függetlenné vált egymástól. Külön-külön énjé lett mind a kettőnek. Egyedül mozdult, egyedül szólt és gondolkodott mind a kettő. — Lehet, hogy a hipnózisnak egy bámulatos és eddig még nem ismeretökéletességű esetével kerültem szembe.

A két tudós minél közelebb ért a laboratóriumához, annál idegesebb lett. Már csak jelekkel beszéltek, mintha megszabadultak volna egy szem nézésétől, de még mindig rettegének egy füll hallásától. És mintha ez a füll csak őket hallhatná meg, semmi mást. A laboratórium valami régi kert mélyén állott. Lábujjhegyen s most már teljesen nesztelenül lopakodtak feléje. A tárva-

hagyott ajtón át pontosan megfigyeltettem, mi történik odabent.

Az egyik tudós lélekzetét visszafojtva közeledett egy rendkívül furcsa gépezethez. Bura alatt emberi agyvelőhöz hasonlatos massa volt elhelyezve, amelyen apró lila fények rezegtek; nyúlszögtek a tekervények zugaiban, mint bogarak a zsákányon. Az óriás agyvelő előtt mintegy másfél méternyire nagy és ritkarejú lencse állott, amelyhez vékony foszforszkáló sugarak húzódtak az agyból. Az egész úgy hatott, mintha a lencse az óriási agy szemé volna. Az egyik tudós lábujjhegyen közeledett a lencséhez. Ujjai óvatosan bábálták a tengelyen, nyilvánvalóan azzal a szándékkal, hogy elfordítsa a lencsét. Am a lencse eliben a pillanatban, mint egy eleven szem, amelyet álom közben érinétem, megrebbent s ugyanekkor az óriás agyból katódugarakhoz hasonló nagy lila fénykévek vágódtak ki s a lencsén át megtörve, dárdaient szegződtek a két tudósnak. Anélkül, hogy bármi dinamikus okát láttam volna, a két tudós, valószerűleg a lila sugár erejénél fogva, a levegőbe emelkedtek s a nyavalyatorének rendszertelen csapolásával vergődött a magasban.

Ami azonban a legmegdöbbenőbb volt, minden mozdulatuk szimmetriusan igazodott egymáshoz.

Nem tudom, milyen ösztön sughatta; felkaptam egy nehéz vascsővet, amely az ajtóknak volt támasztva s teljes erővel lesujtottam a lencsére. Azonban a lila sugarat találtam el s a nehéz vas-

cső, mintha szilárd testet ért volna, úgy pattant vissza róla . . . A két tudós fölüvő tölt fájdalmában, holott az ütés egyáltalán nem érthette őket . . . Most már a magamat féltő rémület is felfokozta erőmet és elszántaságomat. Miután az imént a tudóst is a lencse körül látam bicélni, tudtam, hogy azzal kell valaminek történnie . . . A lila sugart kikérülve, egyene en a lencsére sújtottam. Ismét egy fájdalmas üvöltés s a két tudós, mint két elhajított béka, terült el a földön. A burá alatti óriási agyvelő, mint ütés nyomán az ember izma, felduzzadt, percekig remegett, aztán összelapadt, akár egy kipukkadtt léghajó . . .

. . . A fizikusok csak percek múlva tértek magukhoz. Kérésére mere eleinte zavarosan feleltek, mint a tudósok általában, később mégis megértettem a következőket:

— Sárányi Vince és Torma Antal fiatal fizikusoknak, akik egyuttal a szerzes kémiában is rendkívül feldezőcsöket tettek, sikerült az emberi agy anyagait elektromos áram után működésben tartani s az általuk készített masszán a legkülönbözőbb élettani funkciók képét megfigyelni. Az agy elé helyezett lencse is arra szolgált, hogy az elébe képtávolságra helyezett tárgyak izgalmat az agyvelőn megfigyelhessék. Eleinte nem volt semmi baj. Egyszer azonban lila fénykévek csapódtak át a lencsén s onnan kezdve a két tudós nap-nap után az iméntiekhez hasonló eseteknek áldozták. Őket helyezett képtávolságra a lencse elé s vizsgálgatta őket egy is-

szepnyogot a szerető, heves meggyilváltásán ellen. Ertékes, hogy amióta a színház megszűnt „szepnyog” lenni, nem szorul óvásra. Mindenki messze elkerüli. Hiába emel óvást Sebestyén direktor.

Visszatérően fődíjazó utánról, utó-
lét az eső. Beállt az eresz alá az
hanyl-utca és Veres Pálme-utca sarkán,
a villamos megállónál. Eppen egy bor-
belyműhely ajtajába kerültem. Jöttek
mentek az emberek, haját és beretvát-
kozni. Észreveszem, hogy gyanúsán néz-
nek rám. Hátrafordulok az egyik haját-
válkozó és beretvátgató ur után, amikor
elém mered a kirakat táblája:

Művelt ember nem áll az ajtóba

Sietve eltávoztam, mert súlyt helye-
zek rá, hogy a borbélynál művelt em-
bernek tartssanak.

KÖZGAZDASÁG

Emelkedik a pénzhány. A
pénzhány kezd katasztrófális jel-
legűvé válni. A bankok sorra
megszorították a hiteleket s újabb
hitelt csak a legkritikább esetben
folyósítanak s kilitás sincs arra,
hogy ez a helyzet, amely az
SHS állam közgazdaságát katasz-
trófálal fenyegeti, enyhüljön. A
kereskedőnek árja van, nem
pénze, a tisztviselő legnagyobb
részének nincs pénze, a földmű-
vesből pedig hiányzik az érzék,
hogy készpénzt bankba helyezze
el s így termelő tényezővé tegye.
A gazda otthon tartja a pénzt s
ha földvetelre nyílik alkalm, eset-
leg maga megy a bankhoz köl-
csönörről. Az egyik suboticei bank
igazgatója elmondta, hogy nem-
régiben egy jómódú gazdaember
azzal fordult hozzá, hogy egy
milliónegyszázezer koronáért földet
vásárolt, a vételár kifizetésé-
hez 400 000 koronára van szük-

meretlen akarát élettani szempontból.

A fiatalabbik tudós ugyanis így ma-
gyarázta furcsa esetüket:

— Amint látja, a laboratórium teteje
nyitva van. Ez az agyvelő husszor ak-
kora, mint a rendes emberi agy s így
valanelyik távoli csillag tudósa felis-
merhette, mert ugylátszik az agyvelők
az egész Univerumban egyformák. Táv-
csőven keresztül — hiszen feltehető,
hogy a tudomány ottani állása szerint
már távcsővön át is tudnak hipnotizálni
— közölte akarátat ezzel az agyvelővel,
amely akaratának mintegy erősítő relé-
állomásul szolgált. Hogy az így kö-
zölt akarát milyen félelmes erejű, azt
ön is tapasztalhatta. A lila sugar vissza-
verte a vascső ütését. Az ütés erejét
azonban a megsértett akarát nekünk
mégis továbbította. Ime:

S a fiatal tudós kabátját levele, egy
nagy kék foltot mutatott meg a hátán.
— Holott az ön ütése csak a lila sa-
garát érte... Lehet, hogy ez a félel-
mes asztrálakarat nem is volt velünk
szemben rosszindulatu, sőt, a maga mód-
ján esetleg gyengéden bánt velünk...
Azonban a relé-állomásul szolgáló
földi agyvelő szintén a maga módján
közölte az asztrálakaratot... Így azt-
án nem esoda, hogy a mi hátunkon
időnként kék foltok feleltek.

A tudós itt elmosolyodott a tudósok
indokolatlan féltékenységéért.

En a különös magyarázatnak csak az
utolsó gondolatát fogadtam el. Az aka-
ratköző közbeeső állomások mindig
haj csónaknak. Megleketlenülnek minden
rajuk át kisugárzó szándékot.

A tudós elhallgatott... Hosszu me-
ditáló csönd következett... Az óriási
agy, mint elhasznált mosogatórongy
posztát a bura alatt

sege, a többi pénze meg van,
arra a kérdésre, hogy az egy
milliót eddig hol tartotta, kijelen-
tette, hogy a ládáiban. A bank
erre megtagadta a kölcsönt azel-
indokolva, hogy ha a készpénz
addig, amíg arra nem volt szük-
ség, nem helyezte el a bankban,
akkor a banktól se kérjen kölcsönt.
Ha a bankok szolidárisan így
járnának el, akkor talán a gazda-
sági élettől elvont, otthon rejte-
getett ezer dinárosok mégis csak
előkerülhének. Ma a tezezárlás,
a fokozódó drágaság, a csekély
bankjegymennyiség a kereske-
delmet és az ipari életet olyan
válsággal fenyegeti, amelynek jelei
a vojvodinai piacon ismételtelen
jelentékes fizetésképtelenségekben
már is mutatkoznak.

A szárazság. Vasárnap és hé-
tfőn néhány órán keresztül esővel
csalogatott bennünket a felhős
égből. Az emberek reménykedve
néztek föl a fekete felhőkre, az
ég azonban csakhamar kiderült, s
Subotica határában csak néhány
csöpp eső esett. Bácskában és
Bánáiban egyes helyeken volt
ugyan eső, de csak kis ideig tar-
tott, s a nagy szárazság, amely egy-
formán veszélyeztet a búzát, kukor-
icát, s gyümölcsstermet, nem csök-
ken. A hőség csaknem elviselhe-
tetlen s a mezőgazdasági termé-
kek árai egyre emelkednek. Gaz-
dasági szakértők szerint az orosz
éhségstragédiákismétlődhetnek me-
lleszégelésében, ha rövidesen nem
lesz eső.

Helyi értékek tőzsdéi jegyzése.
A beográdi és zagrebi tőzsdéken
ma még nagyon kevés ipari és
kereskedelmi papirt jegyeztek s
kilitás sincs rá, hogy a tőzsdéi
árjegyző lap terjedelmesebb le-
gyen. A vojvodinai részvénytár-
saságok részvényeiben, amennyi-
ben van forgalom, ez a hávéházi
asztalok körül bonyolódik le, s
így a részvények valódi értékeiről
nem igen lehet képet kapni. A
novisadi tőzsdé, a vojvodine
egyetlen tőzsdéje, csak árutőzsdé
ugyan, de talán volna rá mód,
hogy a hivatalos forgalom kívül
ott adják a vojvodinai részvénye-
ket is.

Megjegyzések. A csót kormány
a szén kiviteli illetékét június 1-én
az eddigi 3 százalék helyett 2
százalékra szállította. A kiviteli
illeték, ha kis mértékben is, csök-
kent a Jugoszláviában a szén
mégis megrágtat. — Az osztrák
korona árhanyságát úgy látszik
kem lehet feltartóztatni. Az osztrák
valuta süllyedése nemcsak Ausztria
bajja, hanem súlyosan érinti azokat
a kistökéseket, akik hat-nyolc
koronáért vásároltak osztrák ko-
ronát abban a hiszében, hogy a
kurzus ennél lejjebb nem eshet.
A Vojvodinában különösen sokan
kötöttek rövidlejáratu életbiztosít-
ást oly módon, hogy a biztosítási
összeget a lejáratig előre be-
fizették, hogy majd a lejáratkor
jó osztrák koronát kapjanak vissza.
Több száz millióra — osztrák
millióra — szóló ilyen biztosítás
van csak Suboticián. Ha az osztrák
korona kurzusa tovább is ilyen
alacsony marad, ezek vesztesége
egész jókora lesz. — Az arzo
gépiparban a hosszu ideig tartó
bérmozgalom vége felé jár. A
munkások kényszerülnek az ed-
digieknél kedvezőtlenebb feltéte-
lek mellett a munkát felvinni. A

bérmozgalom egész jelentéktelen
kérdés miatt tört ki. A munkások
kétségbevonták a munkaadóknak
azt a jogát, hogy tetszés szerint
rendelhetnek el különórázást. A
hat hétnél tovább tartó sztrájk a
munkaadók győzelmével végző-
dött ugyan, de érezteti hatását a
fogyasztás csökkenésében s a
munkások életszínvonalának sül-
lyedésében.

ROSSIJA—FONCIÈRE

biztosító- és viszontbiztosító társaság.
Az SHS. állam legnagyobb nemzeti intézete.

Főigazgató: Subotica (Hitelbank palata).
Főkönyvtáros: Subotica (Közgazdasági Bank és
Somborban: Bácsmegyei Agrárakadémia).

Molykár ellen megóv

SPITZER LAJOS SZÜCS
SZŐRMEÁRUHAZA
SUBOTICA

Nálam vásárolt áruknál
50% kedvezmény

RUFF
fele csokoládébonbonok
utolérhetetlenek

Kérdezze

még háziorvosát és ő is igazolni fogja,
hogy jó és megbízható fertőtlenítő-
szernek egy háztartásban sem szabad
hiányozni. Sebektől és sérülésektől kimosá-
sára, a betegséggel való fertőtlenítésre,
hölgyek intim tisztálthoz legjobban szer a

Lysosform

1—2 százalékos oldatban. A Lysosform
évtizedek óta bevált, tudományosan meg-
vizsgált fertőtlenítő szer. — Kapható
használati utasítással minden gyógý-
szertárban és drogeriában.

Füldrúgó Jugoszlávia területére:
Jugopha macia D. D.
Zagreb, Prilaz 12.
Viszontelátóknak magas engedmény
Kérjen ajánlatot!

ELTÉRÉK

— A parlament elnöke Zagreb-
ban. Ribár Iván dr., a parlament
elnöke Zagrebba utazott. Uta-
zának nincs politikai jelentősége.

— A sombri polgármester tá-
voztása. Radisics Lázár dr. som-
bri polgármestert a belügymi-
niszterium meghívta egy a mi-
niszteriumba betöltendő maga-
sabb állásba. A polgármester még
nem döntött véglegesen a meg-
hívás felett.

— Kinevezések. Jelics Emil,
volt kulai főszolgabíró, miután
az ellene folyamatban volt fe-
gyelmi eljárás igazolta, Bácsmegye
arvaszéki ülnökévé nevezték ki.
Utóda a kulai f. szolgabírói szék-
ben, Lillosevic István terakeni-
zsi főkapitány lesz.

— Az olasz király életveszede-
lemben. Rómából jelentik: Az
olasz király Anzióba akart utazni,
hogy Palermóban résztvegyen egy
új kilitő ünnepélyes megnyitásban.
Mielőtt Anzióba ért volna, autó-
jával vasúti sínekkel kellett átka-
ladnia, amelyen a sorompók le-
 voltak bocsájtva, miután épp egy
expressvonatot jeleztek. A vasúti
őr még átakarta azonban engedni
a király autóját és ismét felhúta
a sorompókat, azonban éppen
abban a pillanatban, amikor az
autó a sínekre ért, herobogott az
expressvonat. Csak nagyon nehe-
zen sikerült a sofőrnek a súlyos
balesetet megakadályozni, ameny-
nyiben óriási gyorsasággal men-
kült az autóval a vonat elől.

— Aranyserleget nyertek az
osijeki evezősök. Osijeki tudósi-
tónk írja: A király esküvői ün-
nepéségei alkalmával lefolyt sport-
versenyeken az osijeki „Neptun”
evezős-egylet legénysége a pan-
sevoí, beogradi, novisadi, zagrebi
és wukovári regattistákkal mérkő-
zött. Az osijeki evezősök három
versenyt nyertek meg és ezek
egyike — négyes regatta, két kilo-
méteres távolságra — Sándor ki-
rály aranyserleget szerzte meg
a győztes csapatnak. Osijek az
aranyserleget szerzett regattista-
kat most nagy ünneplésben szán-
dekozik részesíteni.

— Az orosz segélybizottság
ülése. Az oroszok segélyezéséért
intéző suboticei bizottság hétfőn
delután 5 órakor a városháza kis
tanácstermében ülést tartott, ame-
lyen az eddigi bevételket szá-
molták el és a további segélye-
zési akciót beszélték meg.

— Protestáns kongresszus. Osi-
jei tudósi tónk írja: Banovciban
tegnap reggel az evangélikus lel-
készek és egyházi előjárók kon-
gresszusra gyűltek össze. A kon-
gresszuson résztvevők már az
első napon két csoportra szakad-
tak és sem az egyik, sem a má-
sik csoport nem hajlandó köze-
ledni a másikhoz, éppen a leg-
fontosabb kérdésekben. Az egyik
csoport egységes protestáns hit-
községet akar az SHS. királyság-
ban, a másik csoport ellenben
nemzetiségek szerint kívánja meg-
szervezni a hitközséget, külön-
külön vezetőséggel. Valószínű,
hogy a kongresszus eredményte-
lenül fog szétszórulni.

Küldetések. Beogradból jelentik: Sándor király esküvéje napján ukázt írt alá, melyben a Szent Száva renddel tüntette ki Marnikovic, Szláncics, Rafailovic, Kumanudi, Pucelj, Milbtics, Vukicevics, Miladinovic és Zserjav minisztereket, Ferdinánd román király a román királyi csillaggal tüntette ki Trifkovic, Szláncics, Marnikovic és Miladinovic minisztereket.

Franchet d'Esperey diszebedé. Beogradból jelentik: Franchet d'Esperey francia tábornok a beogradi Srpski Királyság diszebedét adott. Az ebéden megjelent a kormány néhány tagján kívül több magasrangú tiszt és az idegen diplomáciai kar számos vezetője. Franchet d'Esperey még néhány napig Beogradban marad, azután Dél-Szerbiába utazik.

Merénylet a milánói jugoszláv konzul ellen. A Chicago Tribuna párisi jelentése szerint Milánóban ismeretlen tettesek, akik aut-val érkeztek a jugoszláv konzulátus épülete elé, több lövést adtak le. Bujovic jugoszláv konzulra, aki azonban nem sebesült meg. Azt hiszik, hogy a merényletet a milánói faszisták követték el.

Az új sajtótörvény. Markovits igazságügyi miniszter elkészítette az új sajtó törvény tervét, amely a legközelebbi minisztertanács elé kerül. A kormányt támogató körök egyelőre, amíg a szkupstina előtt levő fontosabb törvényeket le nem tárgyalják, nem akarnak a sajtótörvény tervezetével foglalkozni. Par emen i közböben úgy tudják, hogy a képviselők egy csoportja az ország dél részébe utazik, hogy a telepítési alllásáról és eddigi eredményeiről meggyőződjenek. Egy másik képviselőcsoport a Vajdaságba utazik, hogy az agrárreform következményeit vizsgálja felül.

A parlament munkarendje. Beogradból jelentik: A kormány megállapította a parlament munkarendjét a nyári szünet előtt. Eszerint a parlamentnek, mielőtt a kettő hónapra tervezett nyári szünetét megkezdi, négy törvényjavaslatot kell elintéznie és pedig: a választói törvényt, a költségvetést, a költségvetést és a tisztviselők szolgálati pragmatikájáról szóló törvényt. A tárgyalási sorrend még nincs megállapítva. Ha ez a négy törvényjavaslat parlamenti elintézését nyer, a nemzetgyűlés megkezdi két havi nyári szünetét.

Elbocsátott beogradi rendőrkapitány. Beogradból jelentik: Jovanovics rendőrkapitányt, a beogradi Balilula kerületi rendőrségének vezetőjét állásából elbocsátották, mert az esküvé alkalmával a közönséggel szemben nem tanusított megfelelő magatartást.

A beogradi nemzetközi rokkantgyűlés. Beogradból jelentik: Szeptember hónapban tartják meg Beogradban a nemzetközi rokkant-kongresszust, melyen a világ minden részéből érkező rokkant fog résztvenni. A kongresszuson a rokkant-kérdés szabályozását fogják megvitatni.

Az új novisadi gimnázisták nem járhatnak a strandra. Novisadról jelentik: Danilovic, a gimnázium igazgatója úgy a szerb, mint a magyar gimnázium hövendékeinek megtiltotta a strandfürdő látogatását, azaz az indoklás, hogy a nők ott erősen dekoláltva jelennek meg. A tilalom a nyári szünetre is kiterjed. Novisadon azt beszélik, hogy a tilalomnak egész más indoka van.

Himnusz-pör a kassai törvényszék előtt

— „A magyar Himnusz eléneklése nem államellenes izgatás” —

Kassán a múlt év augusztusában, a Szent István-napi istentisztelet alkalmával, a dóm közönsége elénekelte a Himnuszot. Az eset nagy felzúdulást keltett a városban és a kassai rendőrőrnök, aki irredenta-tüntetésnek minősítette a Himnusz eléneklését, rögtön megindította a nyomozást. A vizsgálat során hármát a jelen voltak közül letartóztattak és megindították ellenük az eljárást.

A kassai törvényszék a napokban tárgyalta a Himnusz-pört. Az ügyész az államellenes lázítás büntette miatt emelt vádat a Szent István-napi irredenta-tüntetés résztvevői ellen. A védők részletesen megindokolták, hogy a Himnusz eléneklése nem jelent államellenes izgatást és a Szent István-napi istentiszteletet nem lehet irredenta-tüntetésnek minősíteni. Hivatkoztak a lengyel szövetségnek nemrég a dómban tartott istentiszteletére, amikor a csehszlovák állam küldött képviselőinek jelenlétében el-

énekeltek a lengyel himnuszt és ezen senkinek sem jutott eszébe megbotránkozni. A csehszlovák köztársaság demokratizmusa kizárja, hogy ami az egyik nemzetnek szabad, az ugyanott tiltott legyen egy másik nemzetiség számára. A lelkiismereti szabadságot a köztársaság területén intézményesen biztosították. A polgárság szabad vallásyagkorlatának flagrans megsértése, ha lelkiismereti szabadságának gyakorlásában megakadályozzák.

A bíróság felmentette a vádlottakat az államellenes lázítás büntete alól, mert — mint az indoklás mondja — arra a meggyőződésre jutott, hogy a magyar Himnusz szövege nem alkalmas arra, hogy a csehszlovák köztársaság bármely nemzete ellen izgasson.

A kassai bíróság ítéletét az egész Szlovénországban nagy megnyugvással fogadták az ottani magyarság.

Proletárizmusciklá. Ily című cikkünkre kedves és becsült munkatársainkól, a subotici szedőköl választ k piunk, amelyben a nyomdai munkások annak megállapítását kérik, hogy minimális munkabéru heti 1400 korona s csak a lapszedők keresnek heti 2000 koronát. Olyan magas fizetése, mint amelyen a cikk emített — fájdaom, mondták ök — egy nyomdai alkalmazottinak sincs.

Halálraítelt német tisztok. Mainzról jelentik: A francia rajni hadsereg haditörvényszéke 17 német tényleges tisztet halálra ítélt, akik tagjai voltak a belított német tisztzövetségnek és közvetlen öszezketésben álltak a berlini hadügyminiszteriummal és más katonai szervezetekkel.

Eljegyzés. Juhász Katóka Oroszlamos (Jugoszlavia) és Varga Sándor Rákosszentmihály (Magyarország), jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

A dalmáciai agrárbizottság ülése. Beogradból jelentik: A dalmáciai agrártörvény felülvizsgálására kiküldött bizottság hétfőn délután tartotta alakuló ülését.

Érvénybe lépett a német kereskedelmi szerződés. A Németországgal kötött kereskedelmi szerződés június 10-én érvénybe lépett.

Kereskedelmi szerződés Svájcra. A kereskedelmi miniszteriumban most dolgoznak a Svájjal kötendő kereskedelmi szerződés tervezetén. A szerződést annakidején a parlament is letár yalja majd.

Stinnesnek is rosszul megy? Berlin ől jelentik: Stinnes egyik legnagyobb napilapja, a „Die Zeit” reggeli kiadását beszűntette és immár csak naponta egyszer, este jelenik meg. A lap a reggeli kiadás megszüntetését a nyomozott gazdasági viszonyoktól okolja meg.

(*) Roth Olga kozmetikai intézetében Kr. Alexandrova-utca 21. szám alatt, az Angol-Magyar Bank palotájában, félemeleten, modern szépségápolás, arcbőrámosztás, alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szemlék, májfoltok végeles eltávolítása. Kaphatók saját készítményű, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehérítő és szemlékenőcsök stb. 2504

SPORT

Stockholm—Budapesti városközi atlétikai verseny. A Budapest—Stockholm közti atlétikai viadal 5:5 arányban elődöntetlenül végződött. Részletes eredmények: 110 m. gátfutás. 1. Christavson 15,9 mp. 2. Püspöki 16,5. 3. Lindström 16,6; díszkosztvetés: 1. Zallhagen 42,20 m. 2. Csejthey 40,55 m.; 800 m. 1. Benedek 2 p. 2,4 mp. 2. Sindblad 2 p. 3,2 mp.; magasugrás: 1. Gáspár 186 2. Johansson 183; 100 m. 1. Gerő 11 mp. 2. (holtversenyben) Kuruczy, Engdahl 11,2 mp.; 5000 m. 1. Némethy 16,04. 2. Mattson 16,11. 3. Csibay 16,20. 2. sulydobs: 1. Vállay 13,13 m. 2. Bedó 12,61 m.; 1500 m. 1. Sundgren 4 p. 11,6 mp. 2. Fonyó 4 p. 15,6 mp. távolugrás: 1. Johansson 6,95 m. 2. Nystedt 6,87 m. 3. Somfay 6,77 m. 400 m. 1. Engdahl 50 mp. 2. Benedek 50,2 mp. 3. Kuruczy 51,4 mp.

Budapesti eredmények. A budapesti bajnokság utolsó előtti fordulójában hozott semmi más meglepetést, mint a T. T. C.-nak a Törkvés fölött aratott győzelmet. A T. T. C.-én azonban ez a győzelem sem segít, még a szerzett két ponttal is a kiesési zónába marad. A mérkőzések egyébként a várt eredménnyel végződtek.

M. T. K.—V. A. C. O. O. Az M. T. K. Orli nélkül is állandó fölényvel játszott. A V. A. C. kapusa, Fischer, kitűnően védett. A játék a második félidő vége felé eldurvult.

F. T. C.—M. A. C. 1:0. Változatos, erős küzdelem. A F. T. C. gólját Schwarz lötte az első félidő utolsó percében. A második félidőben a M. A. C. a védelemben tömörült és így megakadályozta a nagyobb arányú vereséget.

B. T. C.—VII. ker. 1:0. A második félidő közepéig a B. T. C. diktálta a tempót és Szántó lövésével megszerezte a győztes gólt. Ezután a VII. ker. vette át a vezetést, de a tul erőlysen játszó B. T. C. védelemmel szemben nem boldogult.

T. T. C.—Törkvés 3:2. Változatos, erős játék. A T. T. C. nagy ambícióval fektűt a küzdelemben.

U. T. E.—III. ker. 6:1. Az újpestiek megsemmisítő fölényvel győztek a rosszul játszó III. ker. ellen.

LŐZSDE

Novisadi terményfőzsde. Junius 12-én. A mai eső kihaltatál a földet trágyázta. A kinnalt levegyesen erősbödött és az árak valamelyest estek. Bácskai búzát eladtak 405 dinárért, bácskai ab S-nta 402,20. Zabot e adtak ab Szerem 300 dinárért. Kukorica, frissen morzsoló 335,50, ab Novisad 325, Bánótl ab Beeskerek 305, Liszt 0 ós 55,40, Zsír 24 dinár.

Beograd, junius 12. (Zárlat). Dollár 67,75, Lei 49. Devizák: Páris 625, Milánó 260, Prága 176,50, Szaloniki 219, Berlin 23,75, Bécs 0,40.

Zürich, junius 12. (Zárlat). Berlin 164, New ork 5:3:25, M.lano 26,80, Prága 1007, Budapest 0,59, Zagreb 188, Varsó 0,13, Bécs 0,323, Bélyegzet 0,0350.

Budapest, junius 12. (Zárlat). Napoleon 303,55, Dollár 946, Francia frank 87, M.lano 304, Lira 486,25, Osztrák korona 59, Lei 621, Szokol 1852, Dinar 13,33, Devizák: London 4350, Berlin 336, Milánó 491,25, Bécs 4,75, Páris 88,00, Prága 185,75, Zagreb 343,75, New York 956,23.

(*) Olvasóink figyelmébe ajánlom fehér, angol és francia nőidvált-szalonomat. Novisad, Kiszácsi-ut. 20. Most ért vissza a leány Beogradba, s

(x) Dr. Kosztolányi Árpád orvos rendelt Wilsonova-utca 34. szám alatt (a polg.-iskola mellett) csecsemő- és gyermekbetegeknek délelőtt 9—11-ig, bőr- és nemi-betegségnek délután 3—5-ig és 7—8-ig és fél 7-től fél 8-ig.

NYILTTÉR.

Gazdák figyelmébe!

Tel.: 186. **MÜTRÁGYA** Tel.: 186.

(úsvény superphosphát) nagyban és kicsinyben kapható

GOMBOS IMRE SOMBOR
SV. ROKOVA ULICA 21.a **DANICA VEGYIPAR R. T.**
képviselőjénél.

Megbízható ügynököket keresek.

Kávések, vendéglők, kereskedők és háziasszonyok szives tudomására hozzuk, hogy a volt „Mária Terézia”

kenyérgyárat

dívetik és átahátva, a legjobb értéket állítva az összes kemencéket újre hoztuk. Reggel 4 órától háromszor fehér süteményt és 6 órától háromféle kenyéret lehet kapni. Lisztén cserélünk kenyeret, barbesz minden ráizetes nélkül. Kenyérárást elvállalunk reggel 6 órától este 6-ig, barbesz 12 órával előbb megrendelhető.

Árjegyzék: Fehér kenyér kg-ja K 17—, Fehérbarna K 10—, Barna K 13—, Zsennemorasa K 25— kg.
Viszontelárusítóknak legmagasabb engedély. Villanyörre berendezett áráránkon száraz süteményt kg. K 2— őrölünk.
Szives pártfogást kér 3381Jugoszlavenski Tvornica Hleba D. D. Sabotica
Lang és Rittai művezetők.szaksz. erfi. pontos
JAVITASA.
Hőgép szállítások.
Fényképezési
és összes C I K K E K
NAGYBAN Készíté-
lag. Javítástól kezdve —
Belyegzők
Gilette-kések
koszorúkések
Eredeti Zeiss-
szemüvegek
kerékakár-
MAYRHOFF A.
optikusműv.**GILLETTE**

és mindenféle önhortváló késeket felelősség mellett a legjobb rendszerű motorikus územre berendezett gépen egy dinárért azonnal újja készülnök.

DEUTSCH IZIDOR OPTIKUS SUBOTICA.

Vidéki rendelőmet kérem a késciket ajánlott levélben beküldeni.

**Kölcsönponyvák,
zsák,****ponyva, zsinég és kötélárúk****kárpitos
felszerelési cikkek**

jutányosan beszerezhetők

Rein Izsó Sombor,

Weidinger-palota. Telefon szám 133.

Kérjen árjegyzéket. 3113

**EGÉSZSÉGÜGYI PÁNCZÉL-
BAJUSZKÖTŐ**A rövid bajusz többé nem divat. Térjünk vissza az ősi szép hosszú bajuszhoz. Az egészségügyi pánczélbajuszkötőt egyetlen ember sem nélkülözheti. Ez az új találmányu bajuszkötő cinezett rozsdamentes drótszövetből készül, felkapcsolható, szabályozható aczel-drótrugóval. Az egész S. H. S. királyságban csak egyedül **Gonda László drogeriájában** Bács-Topolán kapható.

Viszonteladónak árkedvezmény. — Az egészségügyi Pánczélbajuszkötő 1235/921. szám alatt szabadalmazva van.

**SCHWEIZI ETAMINOK
OPALOK
BATISZTOK
FEHÉR, SZINES, SIMA ÉS HIMZETTI
HIMZÉSEK!**HIMZETT NŐI FEHÉRNEMŰ
VALAMINT
MALOMSELYEM
STB. STB. A LEGFINOMAB 3 MINÓSÉGBEN
A LEGOLCSÓB B ÁRAKON**E. KUENZLI ZAGREB**SWEIZI IMPORTHÁZÁBAN, ILICA 25.
SOUTERAIN, KREDITNA BANKA

336. SZ. MINTAÁRUVÁSÁR — STAND 336. SZ.

A Vojvodina nagyobb városában jóhírnévként örvendő
**könyv- és
papirkereskedés**jól felszerelt
könyvkötéssel

más vállalkozás miatt eladó.

Cím a kiadóban. 4023

Több vagon
cseh textilárú érkezett**Bačko Potisko Promet-nak**

Stari Bečeje. Eladás csak nagyban.

HALLÓ!

HALLÓ!

**ÚJ MŰSOR
ASALOME BARBAN****Jugoszlavenski Lloyd A.D.****Jugoszláv Lloyd r-t.**Beograd, Brankova ulica br. 12.
Távíratcím; Fortex. — Telefon 16—32.**Szállít és felszerel:**

villamos központi fűtések, fűdőszoberendezéseket (Körting, Hannover), malmokat (Kapler Berlin), vízvezetéseket, gyárak szerelését. 3930

Beszerez:

Diesel motorokat, szivógáz berendezéseket (Körting gyártmány), villamosgépeket (Maffei Schwarzkopf gyártmány) mindennemű egyéb gépet eredeti gyári áron.

Végez beszerzéseket a jóvátételi bizottság útján.

Saját technikai anyag raktár.

Saját gyártelep Beogradban.

Költségvetés, mindennemű felvilágosítás és képviselőink látogatása díjmentes.

JEGYGYÜRÜKET

A LEGOLCSÓBBAN VÁSÁROLHAT

ÁDÁM IMRE ÓRÁS- és ÉKSZERÉSZNÉL

Rudičeva ulica, Sugár ház. 3700

ÉRTESTITÉS!

A hozzánk beraktározott árukból a következőket bocsátjuk eladásra:

1. Elsőrendű fehér

VÁSZONCIPŐK

német gyártmány lehetőlegolcsóbb áron;

2. Eredeti Rex konzerv üvegek 1/4—1 literes nagyságig, gummi karikával és patenzárral;

3. Stölzle-féle szódás és krachedlis üvegek elismert elsőrendű minőségek.

Ajánlatokat kívánatra postafordítással tesszük.

**BRÖDER és FENYŐ szállító cég
NOVISAD.**Mielőtt szállodáját, kávéházát, vendéglőjét, cukrászdáját berendezné
kérjen árajánlatot
GOLDNER TESTVÉREK JÉGSZEKRÉNYGYÁRÁTÓL SUBOTICA,

TELEFON 134.

JUGOVIČA-ULICA 20. SZÁM

TELEFON 134.

Készítünk és a legolcsóbb áron szállítunk komplett szálloda, kávéház, cukrászdai és éttermi berendezéseket, jég szekrényeket, sörkímélőkészülékeket, az azokhoz szükséges alkatrészeket, rézcsapokat, különböző levegőszivattyukat, autogénnel hegesztett levegőkazánokat és cncsőveket, gyárak és malmoknak rézöntvényeket.

Szénavillák fából
kézi gyártmány nagy mennyiségben.
Barnaszén
Ipari- és gyári célokra csak vagontételekben.
Só
őrölt, étkezési célokra csak nagyobb mennyiségben
IVAN KUŠIĆ, BROD n.S.

Beremendi mész!
Beremendi kőből, fával égetett fehér darabos mész, beoćini portlandcemenetet, kitűnő minőségű faszenet nagyban és kicsinyben ajánl Révai Adolf Subotícán (Csirkepiac kisköz). Telefon 551.

MÉSZ!
Román eredeti 1-a fehér darabos mész vagontételekben, bármily mennyiségben, prompt szállításra ajánl
Livery József Žombolja.

KŐSÓ
vagontételekben legolcsóbban
LAUFER & COMP.
fűszer-gyarmatár- és déli gyümölcs ügynökségnél szereshető be
SOMBOR.
Telefon: 46. Távirat: LAUFERCOMP.

KABÁTKÖTŐ SEGÉDNŐ
felvétetik BECK JENŐ kötő szövő gyárában
Subotica, Pašičeva ul. 10. sz. (Gőzfürdő mellett). 3988

Őrletők és pékek figyelmébe!
A Berger-féle villanymalom azonnal kicseréli az őrletőkönzéség gab. náját a legkedvezőbb módobozatok mellett a legkitűnőbb minőségű liszttel. Süfők és kereskedők liszt-szükségleteiket itt fedezhetik a legkedvezőbb ár és szállítási feltételek mellett. Korna és tengeridára minden mennyiségben és a legolcsóbb árban kapható. — Telefon 328. szám. — 2765

RUSKA MLEKARA
a tisztelt közönség szives tudomására hozza, hogy a vállalat megnagyobbodása folytán módjában van elsősorú tejtermékeit mélyen leszállított áron eladni.
Wilsonova 20. (Postával szembe.) 3982

Uri hölgyek figyelmébe!
Tisztelettel közlöm a n. é. hölgyközönséggel, hogy **női ruhaszalonomat újjáalakítottam**
és egy külföldi direkticet a kaimaztam, aki hosszabb ideig volt a külföld legelőkelőbb divatszalonjaiban. — 3972 Kiváló tisztelettel
RISZTICS ISTVÁN
NŐI SZABÓ
Sombori-ut, — Baics-ház.

A Kralja Petra Parkban
levő kioszkban a mai naptól kezdve hűsítő italok, fagylalt, jegeskávè és cukrászsütemények kaphatók.
Szives látogatást kér a bérlő.

HALLÓ! HALLÓ!
„TRI ŠEŠIRA“
árnyas nyári korthelyisége megnyit.
Egész nap és egész éjjel hideg apatini Weiffert-féle barna- és világos sör. A nap bármely szakában friss csevacicsa és raznica. Kitűnő házi konyha. Abonnensek június hó 1-től kezdve kedvezményes áron elfogadtnak. —
NŐI ZENEKAR.
Tegyen próbálótogatást és izelje meg hideg fröccseinket és kitűnő friss csevacicsánkat.

Violetta Crème
az arcbórt üdév teszi, májfoltot eltávolít. Kapható kizárólag
Lackner Drogeriában
Subotica. Alexandra u. — A Hotel Nationalal szemben

Olesón eladó gyümölcsös
és konyhaveteményes kert házépítésre is alkalmas.
Tudakozódni
Marjanovits Ödön
Subotica
Poštanska u. 9. szám,
d. u. 1—4-ig.

Szemüveget
leggyorsabban
legpontosabban
legolcsóbban
készít,
fényképezőgépet
orvosi műszereket
javít,
borotvát, ollót, Gillettel
élesít
Tenner
optikus
Subotica Aleksandra ul. 11.
Fényképzési cikkek
nagy választékban!

Modern bérpalota
Temesváron
még hat évig adómentes, 16 lakással, vilamos megálló mellett, szabadkézből eladó.
Ára 650.000 dinár. Bővebbet a tulajdonosnál W. L. Timisiora (Romania) I. Strada Mercy 12. III. 5. 4008

Sentán a Bácsmegyei Napló részére felvesz **hirdetéseket**
Molnár Sz. Vince hirdapelárusító könyvkereskedő

Wiesel Zsigmond Subotica 3782
Sokolska u. (Fogel ház.)
gabona- és terménykereskedő
Ajánl:
mindennemű örleményt, tengerit a legolcsóbb napi áron.
Eladás nagyban és kicsinyben.

H a szép és jó **könyveket** akar olvasni, úgy ne feledje el megnezni a rektáronon levő, most érkezett nagyválasztéku ujdonságokat
A. Mamuzsics
könyv és papirkereskedő
Subotica, Városi-székház



Hirdetmény. A „Gerster ménes“ versenyistálló anyakanca és csikó állománya folyó hó 16-án d. e. 10 órakor St. Bečen nyilvános önkéntes árverésen eladatik. — Felvilágosítással szolgál a tulajdonos
.Dr. Gerster Károly
St. Bečej.

Utlevel vizumokat
külföldi konzulátusoknál napi küldőjárattal a legrövidebb idő alatt megszerez, podgyászbiztosításokat elvállal és utasoknak felvilágosítással szolgál
J. HANAU
cég igazgató osztrálya Beograd
Čika Ljubina u. 7.
Telefon 12—82.
Vojvodinai főügynökség: **Novisadon** Rajić és Léderer, Wagner palota.
Ügynökségek: **Subotica** Szmatana Lajos, Pašičeva u. 2. Tel. 131 és 75 szám.
Sombor: Gerner János, Kralja Alexandra u. 5.
Žombolja: Transport D. D. Tel. 55.
Vel.-Kikinda: Hirschenhauser I. Tel. 48. 4014
Vel. Bečkerek: Ipar- és kereskedelmi bank. Tel. 210. **Pančevo:** Georg Viličković. Srpska u. 7. **Senta:** Engel Arnold. Tel. 26.
St. Bečej: Gombos Henrik. **Vršac:** Ernst Fuchs. Pašičeva trg. 4.

Apróhirdetések

Teljesen nem adnak hirdetésül érvényben felvételüket. Apróhirdetés egy sor 2 K. vastagbetűs és olcsóbb betűszereken számít. Legkisebb apróhirdetés ára 75 V. Apróhirdetéseket felvesz: Subotica a kiadóhivatal, Aleksandra-utca, Leibaeház és Schlangor hírlapgyárja a vasúti park mellett. Vitézken valamennyi célzárattal. - Előfizetés díj: havonként 30 din., egyévesre 300 d.

FOGLALKOZÁS

Egy önállóan dolgozó bogár munkát azonnal felvesz Transport d. d. Sedzinski put. 4033

Mérlegképes könyvelő perfect német-magyar levelező, vidéki gőzmalomba azonnali beépésre kerestetik. Malomszakmában jártasak előnyben. Részletes ajánlatokat „Társas állás” elgigere a kiadóba. 3991

Három asztalossegéd építelmunkára azonnali beépésre kerestetik. Utiköltés megértettek. Josef Heizmann Srpski-Militie. 4004

Kézimintázósegéd azonnali beépítésre felvétetik Radics Ferenc kéfkestőnél Kula. 3943

Egy kö épiskola végzett fia tanulóit felvétetik. Szerb nyelvet bíró é. nyében. — Hadnagy Károly fűszerkereskedő, Beogradskí put 5.

Munkáséányok felvétetnek a cellulózárgyárban, Pasiceva-ut. 8. Weinhut ház. 4029

Uradaimi kertész teljesen szakképzett, hosszú évekig egy helyen működött, október 1-ére eseteg hamarabb is állást keres. — Erdéködmi I. het Balor Lina virágüzletében, 4029

VETEL-ELADÁS

Veszek törtaranyat és ékszereket mindenkinél magasabb árban. Alkalmi ékszerek eladása. Ékszerekre pénzkölcsönt közvetlenül Pátkaí, a Lombard zálogház volt becsüese. Ivan Antunovicul. 4. Novák-ház, 3403

Keresünk 2 íróasztalt, 2 írógépasztalt, székeket, 1 levelezőszekrényt, 1 ruhadíványt, 1 nyomtatványszekrényt, kéziszivattyút kerékpárt és egyéb irodaberendezést. — Sava d. d. Telefon 565. 3964

Keresek szép hálószoba és fehér lányzóba butort továbbá ebédülő szőnyget. Friedmann Alfréd Subotica Telefon 565. 3965

Cseplésre készen 6 HP 16 éves magánjáró garnitúra, 4 HP huzatos, 4 HP magánjáró magános kazán eladó. Csak személynél tárgyalat. Róza Ferenc St.-Kaniza. 3962

Hofherr Schantz 1919-ben készült 10 HP eredeti gyári magánjáró lokomobilhoz új Hofherr cseplőszekrény eladó Acs Ferencnél Topola (Bačka) 3961

Eladó étető, tükör, stélszí, húsvasgánszat, konyhaasztal, ruganyos matrac. Cím: Kuliszeviceva-utca 5. 1026

Jégverem eladó. Ill. kőr Beogradskí ut. 103. 4024

Eladó 40 HP szívógáz-motor stabil teljes felszereléssel, üzemben megtekinthető, egy új motor gabonaszűrő és egy új csigarendszerű konkolyozó 220x350 és darálóhenger Kelemen-malom Ada. 3912

Idel vágású kőrifaróknak bogáróknak egy hajórakomány cca 300—350 m³ 3—10 m hosszú, 18—28 cm vastag a Száva mellei eladó. Megkeresések Fürst Leó fakereskedéshez Noví vrbas intézendők. 3929

Chamotole-tégia és tiszí budapesti gyármányi eladó. Bodrog Téglagyar Topola (Bačka). 3712

Magányos Hofherr tizes cseplő jutányos aron eladó, csak személen tárgyalok Kozma Imre Csantavér. 3573

KÜLÖNFÉLE

Öt lánc kaszáló a város közelében első és második kaszálóra kiadó. Széna-telap. Telefon 182. 4006

Finom trappi tej sajt kapható minden mennyiségben Á K 70 — Burger Ikarstvo, Sekic. 4035

Jó fedezetre kölcsön keveset 50—100 korona. Cím a kiadóban. 3926

Palicstördői sütdő teljes felszereléssel azonnal kiadó és átvehető. Ugyanott egy villa eladó. Garav villa. 4013

Három horvát tanár kil. órákra elvállal tanítást. Jelenkezni lehet Si Vité Ferenc tanárnál Sencanski put 21. szám 4021

Báronysima, úde arca lesz, ha az illes-tele Lilliom-cremel, szappant és poudert használja. Elavított minden májfoltot és szepőt, kapható illés gyogyárban főpósta áttellenében.

Paplankészítést, valamint régi paplanok áttu zasát vállalja Csányi Károlyné paplankészítő Subotica, Sienkviceva ut. 19. 2049

Bélyegzőket egy gumiból mint rézből a legszébb kivitelben és a legzsolidabb árák mellett készit Miladjev Száva Sombon. 2519

Berbecső nagy üzlethelegység gyárnak, malomnak, nagyobb műhelynek fűtlen. Cím a kiadóban. 3925

Szegedi nemesedés paprikát ajánlunk nagyban, valamint vidékre 5 kg-os postacsomagokban is szállítunk. Fuchs i Drug Subotica, Vojnoviceva-ut. 6. Vass Adám sórcsarnoka háta mögött. 3752

Klein Geza fűszer- és gyarmatárnagykereskedés Subotica. Telefon 55. Amerikai „Camel” jegyű petróleum ládákban vagy horodokban, amerikai gép, cylinder, gázolaj, benzín. — Angol és sajt gyármányu akkok, hollandi lenolaj kence, francia és görög terpentinolaj, föld és vegyi festék eredeti gyári árban kapható. 2166

WEITZENFELD ÉS TSA
SUBOTICA 000000 TELEFON 190.
Iroda: Városi bírpalota. Kéfélagyár: Sentaí-put.
Alapítva 1902. 000000 Táviralcím: Kenderipar.

PONYVA

ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS

Ajánl: Lópokróccokat, tűzoltó és kerti tömlőket, ujlisztes, gabonás, gyapju, toll, komló és szálmazsákokat, madrac és roletta szöveteket juttából és lenből, mindenemű házivásznat. **Zsineg, kötél és hevederek.** 712

SZÉKELY A.

férfiszabó üzletében

(Halpiac) készülnek a legegánsabb férfi és gyermekruhák mérték után a legolcsóbb áron.

Uj mezőgazdasági gépek

gyári csomagolásban vagy szerelve palánkaí raktárámból azonnal szállítatók: MAROKRAKÓ ARATÓGÉPEK, FÜKASZÁLÓK, SZÉNAGYÜJTŐK, „UNICUM” MELICHAH VETŐGÉPEK, EGY- és TÖBBVASU EKÉK, BORONÁK, DARÁLÓK stb. Ugyanitt megtekinthető néhány drb. keveselhasznált, szavatolt üzemképes amerikai kévelkötő aratógép. SZŐLŐGAZDÁKNAK különböző nagyságu borsajtók és szőlőzuzók, Eladás nagyban és kicsinyben. Kivánatra részletes ajánlatot szivesen szolgálok. Bővebbet **Löbl Samu cég Novapalanka** (Bačka). Sürgönycím Löbl. Telefon 32. szám. 3367

Föhelyen **üzlethelyiség**

szoba, konyha, spajz és pinceze rökön átvehető. Tudakozódni: **Marijanovits Ödön** Subotica Postanska ulica 9 szám, d. u. 1—4-g.

KAUCSUK-BÉLYEGZŐKET gyorsan 3, rendszeren 8 nap alatt szakszerűen állít elő **A. BEISSMANN, OSÍJEK III.** Képvisezők és viszonteladók minden helységben kereszthek.

Tarski-Kanjiza-Obilicevna **eladó ház**

fűszerker eskedés, rövid-áruval, hálmérséi és trafik engedélyvel, 4 szobával, konyhával, spajz, istálló nagy udvarral és kerítell 30 d méter fele-kei olcsón eladó. Tudakozódni **Marijanovits Ödön** Subotica, Postanska ulica 9 szám. 3998

GUMMI BÉLYEGZŐT

cirill, horvát vagy bármily más nyelvtől legszébb kivitelben és leggyorsabban gyári áron **KÉSZIT DEUTSCH I.** optikus Subotica, Reg. Aleksandra-utca 22, sz. Telefon 316. szám. 695



Prata

HALAL A DRAGASAGRA

A dinár javulása folytán 10—25%-kal olcsóbb árák!

Gyermekcipők	— — —	ezelett 89 most 69 Dinár
Női fehércipők	— — —	ezelett 89 most 69 Dinár
Női bőrcipők	— — —	ezelett 119 most 99 Dinár
Női bőrcipők	— — —	ezelett 199 most 149 Dinár
Férfi bőrcipők	— — —	ezelett 229 most 199 Dinár

Nagy választék gyermek és férfi szandálokban.
SUBOTICÁN A VÁROSI KÁVÉHÁZ MELLETT.